

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

DNR HS 2017/699

ÅRSREDOVISNING 2017

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

40-ÅRSJUBILEUM

Årsredovisning 2017

Årsredovisningen är fastställd av styrelsen 2018-02-09

Dnr HS 2017/699

Innehållsförteckning

Rektor har ordet	4
Studentkåren har ordet	5
Årsredovisningens utformning	6
Resultatredovisning	7
Kortfattat om Högskolan 2017	8
Vision och tema	9
Vision om profilering, excellens och omtanke	9
Profilering	9
Excellens	10
Omtanke	11
Digitalisering för hållbar utveckling – ett samlande tema	12
Digitalisering för hållbar utveckling – utbildning och forskning	13
Digitalisering för hållbar utveckling - Högskolan som lärmiljö, arbetsmiljö och myndighet	13
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	15
Volym, utbud, fördelning och genomströmning	15
Studentvolym och anslagsutnyttjande	15
Utbildningsutbud	17
Studenternas fördelning – program, fristående kurser och distansutbildning	18
Studenternas fördelning – ålder och kön	19
Studenternas fördelning – utbildningsområde och utbildningsnivå	20
Genomströmning och examina	22
Ingenjörsutbildning, vårdutbildning och lärarutbildning	26
Aspekter som rör kvalitet i högre utbildning	30
Studentinflytande	30
Pedagogisk utveckling	31
Breddad rekrytering	32
Internationalisering inom utbildning	34
Kvalitetsförstärkning av vissa utbildningar	36
Forskning och utbildning på forskarnivå	38

Publicering och forskningskommunikation	38
Utbildning på forskarnivå	39
Forskningsfinansiering	42
Samverkan och nyttiggörande	45
Attraktivitet och synlighet för Högskolans utbildning	46
Uppdragsutbildning	47
Jämställdhet	49
Jämställdhet inom utbildning	50
Jämställdhet inom forskning	52
Jämställdhet inom stöd- och ledningsprocesser	54
Bibliotek	55
Medarbetare	56
Personalstruktur	56
Kompetensförsörjning	58
Arbetsmiljö	59
Bisysslor	61
Ekonomiskt resultat och prestationer	62
Ekonomiskt resultat	62
Samlad verksamhet	62
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	63
Forskning och utbildning på forskarnivå	64
Kostnad per prestation	67
Kostnad för prestationer avseende samverkan	68
Finansiell redovisning	69
Resultaträkning	70
Balansräkning	71
Anslagsredovisning	73
Tilläggsupplysningar	74
Notupplysningar	77
Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet	86
Redovisning av takbelopp	87
Väsentliga uppgifter	89
Underskrifter	91

Rektor har ordet

2017 fyllde Högskolan i Skövde 40 år. Jubileet har präglat året som gått och gett oss som arbetar på Högskolan möjlighet att både blicka bakåt i vår historia och reflektera över lärosätets framtid. Berättelsen om Högskolans framväxt finns nu dokumenterad i boken *Högskolan i Skövde 40 år* som togs fram under jubileumsåret. Det står fullständigt klart att Högskolan, genom sin utbildning och forskning, har gjort stor och positiv skillnad i Skövde, Skaraborg, Sverige och världen under sina 40 verksamhetsår. Även om 2017 på många sätt var ett utmanande år går vi in i 2018 med en stark vilja att fortsätta göra positiv skillnad lokalt, regionalt och globalt.

Högskolans utmaningar under 2017 har framförallt legat på det ekonomiska planet. Lärosätets statliga anslag till utbildning har följt den minskande andelen ungdomar i högskoleåldern i samhället nedåt. Sänkningen av Högskolans utbildningsanslag har skett gradvis sedan 2014. År 2017 låg anslaget på den lägsta nivån sedan 2008. Utmaningen för lärosätet blir i den här situationen att anpassa verksamheten på ett sätt som gör att produktionen av utbildning följer utbildningsanslagets nedåtgående kurva. Målet är att Högskolans produktion av utbildning ska ligga tre procent över det så kallade takbeloppet. Det är ett mål som vi inte riktigt har klarat av att uppnå 2017, eftersom vi 2016 beslutade att inte anta studenter till ett antal utbildningsprogram. Slutresultatet blev 601 tkr över takbeloppet.

Högskolan ska enligt lärosätets utvecklingsplan vara en profilerad högskola. Konkret innebär detta att vi bedriver vår akademiska verksamhet inom utvalda forsknings- och utbildningsmiljöer och att det är medvetna strategiska val som avgör inom vilka ämnen vi verkar. Profileringen av lärosätet har fortsatt under 2017. Det rör sig framförallt om nya utbildningar på avancerad nivå. Målet är att Högskolan i framtiden ska erbjuda utbildning på alla nivåer inom de avgränsade områden där lärosätet har bestämt sig för att verka.

På forskningssidan fortsätter Högskolan sitt framgångsrika samarbete med KK-stiftelsen. Forskningsmiljön INFINIT (Innovationsdriven Forskning i Industrisamverkan med stöd av IT) – som KK-stiftelsen är huvudsaklig finansiär för – utvecklas och blir allt starkare. I december 2017 meddelade KK-stiftelsens styrelse att ytterligare sju nya forskningsprojekt kan startas inom ramen för INFINIT under 2018. Eftersom forskningen inom INFINIT sker i nära samverkan med olika företag bidrar varje beviljat projekt direkt till att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft.

I början av 2017 instiftade Högskolans styrelse ett strategiskt investeringsprogram. Pengarna kommer från det sparade myndighetskapitalet och ska användas till satsningar som ökar omfattningen av utbildning på avancerad nivå, ökar omfattningen av Högskolans samhällsrelevanta forskning samt etablerar *digitalisering för hållbar utveckling* som ett högskoleövergripande tema. Efter att flera projektförslag hade kommit in fattades i oktober 2017 beslut om att ge 15 projekt finansiering. Investeringsprogrammet ger Högskolan möjlighet att driva nödvändigt utvecklingsarbete trots att lärosätets statliga anslag är relativt lågt. Utvecklingsarbetet är nödvändigt för att Högskolan ska stå redo när volymen på ungdomskullarna, och förhoppningsvis också anslaget till utbildning, åter börja öka.

Lars Niklasson
Rektor

Studentkåren har ordet

Jubileumsåret 2017 började med en ny rektor vid lärosätet. En rektor som är oerhört positivt inställd till Studentkåren och som ser vikten i ett starkt studentinflytande. Studentkåren har under lång tid byggt upp en bra relation med högskoleledningen som under året har förstärkts och därutöver utökat samarbetet med flera andra avdelningar.

UKÄ släppte i början av året en stor utredning om studentinflytandet som bland annat tog upp frågan om Studentkårernas självständighet och beroendeställningen gentemot sitt lärosäte. För Studentkåren i Skövdes del är vi beroende rent ekonomiskt av Högskolans bidrag men vi upplever inte att det har haft en negativ inverkan på villkoren för hur Studentkåren bedriver sitt arbete inom utbildningsbevakningen och kvalitetsgranskningen. Vilket vi tycker är viktigt att föra fram.

Arbetet som påbörjades 2016 om ett samverkansavtal mellan Studentkåren och Högskolan har färdigställts under året där båda parterns åtaganden gentemot varandra tydligt har beskrivits. Avtalet stärker Studentkårens ställning och kommer ge både Högskolans personal och engagerade inom Studentkåren en större insikt för vilka åtaganden vi har mot varandra. Detta leder förhoppningsvis till ett djupare långsiktigt utvecklingsarbete och kontinuitet för båda parterna.

Ett av Studentkårens största arbetsområden mot skolan är kvalitetsgranskningen som görs både löpande i verksamheten men också i de nämnder och råd som Studentkåren är representerad i. Kvalitet i utbildningen är oerhört viktigt för att alla studenter ska kunna tillgodogöra sig all kunskap som behövs för att genomföra sin utbildning. För att kvalitetsarbetet ska genomföras på ett bra sätt krävs ett stort engagemang från den kollegiala strukturen såväl som engagemang från studenterna.

En stor utmaning som Studentkåren har haft länge är att kraftsamla ett studentengagemang i det system vi har idag. Studentkåren arbetar mycket med att få fler nya studenter att engagera sig och därigenom bygga upp ett starkt internt engagemang där alla förtroendevalda representanter förstår sitt uppdrag. Under året har Högskolan engagerat sig mer i Studentkårens utveckling. Högskolan har hjälpt oss att synas utåt och fortsatt aktivt bjuda in studentrepresentanter i allt utvecklingsarbete som sker. Detta engagemang från båda parterna ger goda förutsättningar för studenterna att ägna sig åt studentinflytande. Utan engagemanget från studenter kommer Högskolans utveckling ske utan det oerhört viktiga studentperspektivet.

Studentkåren är mycket glad över att Högskolan delar vår uppfattning om vikten av att studenterna är delaktiga i Högskolans utvecklingsarbete. Ett fortsatt engagemang från båda parterna gör att Högskolan tar sig ett steg närmre att bli ett excellent lärosäte.

Det är ett arbete vi gör tillsammans. Engagemang från studenter, chefer i linjeorganisationen och den kollegiala strukturen. För oss är det lika viktigt att Högskolan engagerar sig i Studentkårens utveckling så som det är att Studentkåren engagerar sig i Högskolans utveckling.

Studentkåren i Skövde genom

Tommy Borovac, Kårordförande 2017

Årsredovisningens utformning

I årsredovisningen lämnas en redogörelse för verksamheten vid Högskolan i Skövde under år 2017. Redovisning görs såväl mot nationella som lokala mål för verksamheten. De nationella målen återfinns främst i Högskolelagen och i regleringsbrevet för 2017 medan de lokala målen anges i Högskolans utvecklingsplan för 2017 - 2022. Målen och återrapporteringskraven som gäller för de olika delarna av verksamheten återges i rutor i de olika avsnitten.

Årsredovisningens två huvuddelar är *resultatredovisning* och *finansiell redovisning*. Resultatredovisningen är indelad i avsnitt för Högskolans kärnverksamhet *utbildning på grundnivå och avancerad nivå* samt *forskning och utbildning på forskarnivå*.

Vidare finns det i resultatredovisningen avsnitt för:

- *samverkan och nyttiggörande*
- *jämställdhet*
- *bibliotek*
- *medarbetare*
- *ekonomiskt resultat och prestationer*

Den finansiella redovisningen består av:

- *resultaträkning*
- *balansräkning*
- *anslagsredovisning*
- *tilläggsupplysningar*
- *notupplysningar*
- *redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet*
- *redovisning av takbelopp*
- *väsentliga uppgifter*

Ledorden för Högskolan i Skövde är *profilering, excellens och omtanke* och lärosätets samlande tema är *digitalisering för hållbar utveckling*. En fördjupning av ledorden och temat återfinns i början av resultatredovisningen.

Resultatredovisning

Kortfattat om Högskolan 2017

2017 började Högskolans nya utvecklingsplan med utgångspunkt i värdeorden *profilering*, *excellens* och *omtanke* att gälla – en plan som sträcker sig fram till 2022. 1 januari tillträdde Högskolans nya rektor och under året firades Högskolans 40-årsjubileum.

Utbildning

Inom ramen för utvecklingsplanens tema *digitalisering för hållbar utveckling* har under 2017 flera nya program tagits fram och även gamla reviderats. Vid en nationell utvärdering, genomförd av Universitetskanslersämbetet, gavs omdömet att Högskolan *har en väl utvecklad process för arbetet med hållbar utveckling inom utbildning*. Endast en fjärdedel av landets lärosäten nådde upp till denna nivå. Under året slöts ett avtal som reglerar samarbetet med Studentkåren i Skövde. Olika handlingsplaner fastställdes för exempelvis samverkan, nyttiggörande och innovation, breddad rekrytering och internationalisering.

Det minskande statsanslaget har lett till att utbildningsvolymen har fortsatt att anpassas och balanseras. 2017 utgjorde utbildningsvolymen 100 % av takbeloppet, motsvarande 3 357 helårsstudenter, vilket är 299 anslagsfinansierade helårsstudenter färre än föregående år. Treåriga program på grundnivå och program på avancerad nivå har prioriterats framför tvååriga program på grundnivå och fristående kurser. Andelen distansstudenter minskade från 20 % till 18 %. Av helårsstudenterna var 86 % programstudenter. Antalet avgiftsskyldiga studenter ökade från 60 under föregående år till 78 för 2017 (motsvarande 47 avgiftsfinansierade helårsstudenter). Studentpopulationen utgjordes av 52 % kvinnor och 48 % män. Antalet studenter som tog examen ökade något, från 830 examina 2016 till 841 år 2017, varav kvinnor stod för 534 examina i jämförelse med männens 307 examina.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Högskolans intäkter för forskning uppgick till 138,1 miljoner kronor, varav 65,7 % utgjordes av externa medel. Största externa finansiären var KK-stiftelsen som stod för 37 % av intäkterna. Andelen EU-medel ökade från 7 % föregående år till 13 % 2017. Antalet vetenskapliga publikationer minskade, från 278 under 2016 till 262 publikationer 2017. Dock ökade antalet tidskriftsartiklar till 191 i jämförelse med 175 för föregående år.

Fem forskarstuderande avlade doktorsexamen, varav fyra var antagna vid andra lärosäten. En licentiatexamen genomfördes inom den egna examensrätten i informationsteknologi och en genom samverkan med annat lärosäte. Antalet forskarstuderande, inklusive industridoktorander, uppgick i december till 76 personer. Av det totala antalet forskarstuderande var 45 antagna till Högskolans egen forskarutbildning inom informationsteknologi, vilket är en liten ökning jämfört med 2016 då antalet var 41.

Personal och ekonomi

I december 2017 fanns totalt 540 personer anställda, en ökning med 2 personer i jämförelse med 2016. 49 % var kvinnor och 51 % män. 86 % utgjordes av tillsvidareanställningar och genomsnittsåldern uppgick till 45 år. Av lärarna hade 223 doktorsexamen (68 %). Antalet professorer uppgick till 37, varav 24 män (65 %) och 13 kvinnor (35 %).

Högskolans totala intäkter för året uppgick till 459 miljoner kronor, vilket var ca 600 tusen kronor mindre än för föregående år. Verksamheten resulterade i ett underskott på 15,4 miljoner kronor. Myndighetskapalet uppgick till 113,8 miljoner kronor vid årsskiftet.

Vision och tema

Vision om profilering, excellens och omtanke

Vision för år 2022 i Högskolans utvecklingsplan:

- *Högskolan i Skövde är en profilerad högskola, där utbildning och forskning samlas i utvalda och excellenta miljöer. Verksamheten bedrivs i en akademisk kultur som präglas av omtanke om studenter, medarbetare och samhälle.*

Visionen sammanfattas i värdeorden *profilering, excellens* och *omtanke*.

- Med *profilering* menas att Högskolan bedriver sin akademiska verksamhet inom utvalda forsknings- och utbildningsmiljöer. Valet av miljöer grundas på medvetna och strategiska ställningstaganden. Profileringen innebär möjlighet till kraftsamling och utveckling.
- Med *excellens* menas att all verksamhet vid Högskolan ska ha mycket hög kvalitet och vara internationellt konkurrenskraftig. Kravet på mycket hög kvalitet genomsyrar all utbildning och all forskning samt all verksamhet som stödjer utbildning och forskning.
- Med *omtanke* menas att all verksamhet på Högskolan ska präglas av ansvar för och omsorg om människan och samhället. Omtanken konkretiseras gentemot studenter och medarbetare i en kultur som grundas i den statliga värdegrunden. Omtanken relaterar också till Högskolans samlande tema *digitalisering för hållbar utveckling*. I temat konkretiseras omtanken gentemot samhället i stort då digitalisering kan bidra till ett hållbart samhälle.

Profilering

Högskolan i Skövde arbetar efter visionen att lärosätet ska vara profilerat. I praktiken innebär detta att Högskolan ska samla sin verksamhet inom utvalda utbildnings- och forskningsmiljöer för att skapa möjlighet till kraftsamling och utveckling. Idag verkar Högskolan inom fem områden som också sammanfaller med lärosätets institutionsindelning: bioteknik, handel och företagande, hälsa och lärande, informationsteknologi och ingenjörsvetenskap. Över dessa områden spänner det samlande temat *digitalisering för hållbar utveckling*.

Under 2017 har Högskolan fattat beslut som skärper den valda profilen. Bland annat har lärosätet påbörjat en avveckling av ämnesområdena pedagogik och logistik med tillhörande utbildningar. Parallellt med detta har Högskolan inrättat nya utbildningar inom företags ekonomi och virtuell produktframtagning, områden som lärosätet vill satsa långsiktigt på.

En grundtanke i arbetet med Högskolans profilering är att lärosätet ska erbjuda utbildning på både grundnivå och avancerad nivå inom varje ämnesområde eller utbildningsinriktning. Studenterna ska också ha möjlighet att gå vidare till utbildning på forskarnivå, antingen via Högskolans egen forskarutbildning eller via forskarutbildning i samverkan med andra lärosäten.

Under 2017 fattade Högskolans styrelse ett beslut som hjälper lärosätet att nå målet om

utbildning på alla nivåer. Styrelsen instiftade ett strategiskt investeringsprogram och ett av de områden som programmet inriktas mot är att öka omfattningen av utbildning på avancerad nivå. Fyra av de 15 projekt, som i oktober beviljades stöd, handlar om att utveckla utbildning på avancerad nivå. De områden som är berörda av dessa projekt är folkhälsovetenskap, informationsteknologi, ingenjörsvetenskap samt medier, estetik och berättande.

Vårdområdet har vuxit kraftigt de senaste åren och utgör idag ett av de största utbildningsområdena vid Högskolan. I syfte att behålla och utveckla en stark utbildnings- och forskningsmiljö inom området har Högskolans styrelse beslutat om en strategisk satsning för att bland annat säkerställa en god kompetensförsörjning. Ett av målen med den strategiska satsningen är att söka och erhålla examenstillstånd på forskarnivå. Under året har förberedelser skett för denna ansökan, genom ett aktivt arbete i en särskild styrgrupp. Styrgruppen har bland annat identifierat ett relevant område för ansökan. Arbetet med ansökan fortgår under år 2018.

Excellens

Mål i Högskolelagen om kvaliteten:

- *Verksamheten skall anpassas så att en hög kvalitet nås, såväl i utbildningen som i forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet. De tillgängliga resurserna skall utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna. (1 kap 4 §)*

All utbildning och forskning vid lärosätet ska vara excellent, dvs. ha mycket hög kvalitet. Ett väl utvecklat kvalitetsarbete är en förutsättning för att nå detta mål.

Övergripande kvalitetsarbete

Högskolans system för kvalitetsarbetet beskrivs i kvalitetspolicyn som reviderades i december 2017. Systemet utgörs dels av processer för strategisk ledning och styrning av verksamheten, dels processer kopplade till kvalitetsarbetet inom utbildning och forskning. Som stöd för samordning av kvalitetsarbetet på övergripande och strategisk nivå finns sedan hösten 2017 ett nytt organ benämnt rektors kvalitetsråd.

Utvecklingsplanen för åren 2017-2022, som fastställdes i december 2016, har börjat att implementeras. Detta har bland annat skett genom utformande av särskilda handlingsplaner för prioriterade områden i utvecklingsplanen. Vidare har treåriga verksamhetsplaner fastställts för samtliga enheter, dvs. institutionerna, verksamhetsstödet, fakultetsnämnden och rektors kansli. Under hösten genomfördes även en utbildningsdag för all personal med temat *kvalitetskultur*.

Kvalitetssystem för utbildning

Under året har fakultetsnämnden – i nära samverkan med institutioner och verksamhetsstöd – arbetat med utveckling, beskrivning och implementering av ett reviderat kvalitetssystem för utbildning. Systemet omfattar ett antal aktiviteter som genomförs inom ramen för cykler om 1 år, 3 år eller 6 år, inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Vissa av aktiviteterna har sedan länge varit del av Högskolans kvalitetssystem för utbildning medan andra är under utveckling. En högskoleövergripande arbetsgrupp har bildats för att ta fram ett slutligt förslag.

En ny aktivitet som prövades under våren var de dialogmöten som fakultetsnämnden bjöd in varje institution till. Representanter för fakultetsnämnden träffade såväl institutionens ledningsgrupp som representanter för lärarkollegiet. Resultatet från dialogmötena, i form av utpekade styrkor och utvecklingsområden för respektive institution, dokumenterades i särskilda rapporter.

Stort fokus har lagts på utveckling av aktiviteten *årlig programuppföljning*. Samtliga utbildningsprogram kommer årligen att följas upp av programansvariga lärare och ämnesföreträdare, med stöd av ett särskilt utvecklat IT-system. Programuppföljningen, som har testats under år 2017, kommer att införas våren 2018. En annan ny aktivitet som har planerats under året är uppföljning med inslag av extern granskning av program, huvudområden och resursämnen inom ramen för sexårscykler. Tidsplanen för uppföljningarna har fastställts, med start våren 2018.

Flera olika styrdokument för utbildning har reviderats under året, bland annat riktlinjerna för inrättande av utbildning och riktlinjerna för utformning av kursplaner och utbildningsplaner. Revideringarna innebär att processerna har utvecklats och anpassats till såväl Högskolans nya utvecklingsplan som det nya nationella kvalitetssäkringssystemet för högre utbildning.

Kvalitetssystem för forskning

Ett kvalitetssystem för forskning är under utveckling. Anpassning ska ske till det nya nationella systemet för kvalitetssäkring av forskning, som är under utformning, men också till de processer som finns inom den av KK-stiftelsen stödda forskningsmiljön INFINIT. Processerna har utvecklats positivt under de senaste åren och kvalitetssystemet inom miljön har blivit väl etablerat.

Nationell utvärdering

Högskolan har under året varit föremål för nationell utvärdering inom ramen för Universitetskanslersämbetets tematiska utvärdering av lärosätenas arbete med att främja en hållbar utveckling inom utbildning. Omdömet som gavs var att Högskolan i Skövde har *en väl utvecklad process för arbetet med hållbar utveckling inom utbildning*. Endast en fjärdedel av landets lärosäten fick detta omdöme, dvs. ansågs nå upp till de kriterier som satts upp. Utfallet i utvärderingen för Högskolans del var därför mycket gott och ger inspiration till det fortsatta arbetet med hållbar utveckling. Hållbarhetsarbetet under år 2017 beskrivs mer ingående i avsnittet om temat *digitalisering för hållbar utveckling*.

Omtanke

I utvecklingsplanen för åren 2017-2022 uttrycks att verksamheten ska bedrivas i en akademisk kultur, som präglas av omtanke om studenter, medarbetare och samhälle. Denna kultur ska vila på två pelare, dels den gemensamma värdegrunden för de statsanställda, dels det lärosätagesgemensamma temat *digitalisering för hållbar utveckling*.

En kultur präglad av omtanke skapas i första hand av medvetna och omdömesgilla medarbetare, som för över ett omtänksamt förhållningssätt till lärosätets studenter. På så sätt skapas en god arbets- och studiemiljö. Av detta följer att interna utbildningsinsatser riktade till medarbetarna är ett konkret sätt att bygga den interna kulturen.

Under året har olika aktiviteter som relaterar till arbetet med den gemensamma värdegrunden för de statsanställda ägt rum. Bland annat arrangerades en utbildningsdag som

handlade om lärosätet som myndighet. Dagen var öppen för alla som arbetar på Högskolan och handlade om grundläggande frågor i myndighetsutövningen, till exempel offentlighet och sekretess, serviceskyldighet och den statliga värdegrunden.

Aktiviteter med koppling till Högskolans 40-års jubileum har pågått under året men koncentrerades till en vecka under hösten. Jubileumsveckan innehöll aktiviteter som riktade sig till allmänhet och samverkanspartners såväl som till nuvarande och tidigare studenter och medarbetare. Högskolan ville på så sätt visa omtanke och uppskattning för de insatser som bidragit och ständigt bidrar till Högskolans utveckling.

Under hösten fokuserade Högskolan även på aktiva åtgärder för att motverka korruption och oetiskt handlande. Detta arbete är nära förknippat med den statliga värdegrunden och därmed med omtankebegreppet. Högskolan försöker hålla medarbetarnas vaksamhet mot korruption och oetiskt handlande på en hög nivå och presenterar därför etiska dilemman regelbundet på lärosätets medarbetarportal. Dilemmat kan sedan diskuteras i olika grupper av medarbetare vilket bidrar till att hålla de etiska frågeställningarna aktuella.

På ett lärosäte där omtanke är ett värdeord ska det givetvis inte heller förkomma trakasserier i någon form. Ett viktigt steg i arbetet med att förhindra dessa är att kartlägga den faktiska förekomsten av trakasserier i den egna organisationen. Under hösten 2017 skickades därför en enkät i ämnet ut till alla medarbetare. Enkäten var planerad sedan länge men råkade sammanfalla med den världsomspännande #metoo-kampanjen. Resultatet från enkäten kommer att ligga till grund för fortsatt arbete under 2018. Ytterligare en viktig aspekt som bidrar till den interna omtänksamhetskulturen är Högskolans arbete med jämställdhetsintegrering. Detta beskrivs i särskilt avsnitt.

År 2017 har också fokus lagts på den andra pelaren i kulturarbetet, som handlar om temat *digitalisering för hållbar utveckling*. Beskrivning av detta lämnas i det särskilda avsnittet om temat.

Digitalisering för hållbar utveckling – ett samlande tema

Mål i Högskolelagen om hållbar utveckling:

- *Högskolorna skall i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa. (1 kap 5 §)*

Tema i Högskolans utvecklingsplan:

- *Digitalisering för hållbar utveckling ska vara ett samlande tema för Högskolan i Skövde. Detta innebär att perspektiv som rör digitalisering och hållbarhet på olika sätt ska integreras i lärosätets verksamhet. Främst handlar detta om att digitaliseringens möjligheter att bidra till ett hållbart samhälle ska tas tillvara.*

Digitalisering för hållbar utveckling ska, enligt Högskolans utvecklingsplan, vara ett samlande tema för lärosätet. Detta innebär att perspektiv som rör digitalisering och hållbarhet på olika sätt ska integreras i verksamheten. Främst handlar detta om att digitaliseringens möjligheter att bidra till ett hållbart samhälle ska tas tillvara. Temat relaterar också tydligt till värdeordet omtanke då hållbar utveckling syftar till att alla människor ska få en hälsosam miljö, ekonomisk och social välfärd samt rättvisa.

Digitalisering för hållbar utveckling – utbildning och forskning

Strategiska prioriteringar för digitalisering för hållbar utveckling inom utbildning och forskning beskrivs i den särskilda handlingsplan för området som fastställdes i april 2017. Arbetet med att integrera temat inom utbildning och forskning, enligt vad som anges i utvecklingsplan och handlingsplan, har påbörjats under året. Särskilda medel har också avsatts för ändamålet genom det strategiska investeringsprogram som Högskolans styrelse beslutade om i februari 2017.

I de verksamhetsplaner som utformats för den kommande treårsperioden anges konkreta mål för arbetet, såväl för fakultetsnämnden som för institutionerna. I institutionernas mål operationaliseras skrivningarna i utvecklingsplanen och handlingsplanen på ämnes- och programnivå. Utvecklingsplanens krav på att varje utbildningsprogram senast år 2022 ska ha ett lokalt mål som rör temat är centralt i institutionernas arbete. Fakultetsnämndens mål avser integrering av temat i de kvalitetssystem för utbildning och forskning som är under utveckling. Verksamhetsplanerna fastställdes i juli och augusti månad.

Temat digitalisering för hållbar utveckling konkretiseras på olika sätt i flera av de nya utbildningsprogram som inrättats hösten 2017. Exempel på program som relaterar till temat är *Ekonomprogrammet – ekonomi och hållbarhet* och magister- och masterprogrammen inom områdena *intelligent automation* och *virtuell ergonomi och design*. Under året har även befintliga program reviderats, i syfte att integrera temat och därmed också möta samhällsutmaningarna inom området. *Socialpsykologiskt program* är ett sådant exempel.

I handlingsplanen anges att förståelse för och kompetens kring digitalisering för hållbar utveckling är en förutsättning för ett framgångsrikt arbete inom området. Externa inspiratörer kan, enligt handlingsplanen, med fördel användas för utveckling av förståelse och kompetens hos Högskolans medarbetare. Hösten 2017 har därför en adjungerad professor anställts, som stöd för implementeringen av temat. Professorn i fråga har relevant kompetens och även ett stort externt nätverk inom temats område. Extern inspiration för arbetet med hållbar utveckling gavs också vid den utbildningsdag för all personal som hölls under våren 2017. En professor från Chalmers tekniska högskola medverkade vid denna dag vars fokus var just temat *digitalisering för hållbar utveckling*.

På nationell nivå samverkar Högskolan med flera andra lärosäten inom det som benämns *digitaliseringsinitiativet*. Bland de samverkande lärosätena finns Högskolan i Borås som Högskolan redan har ett forskningssamarbete med, exempelvis inom digitalisering. Under året har lärosätena gett en särskild utredare i uppdrag att undersöka behovet av ett kunskapscentrum om samhällets digitalisering med basen i Västsverige.

Nationell utvärdering i Universitetskanslersämbetets regi av lärosätenas arbete med att främja en hållbar utveckling inom utbildning har också genomförts under året, Högskolan fick ett gott betyg i denna utvärdering, se avsnittet om Excellens.

Digitalisering för hållbar utveckling - Högskolan som lärmiljö, arbetsmiljö och myndighet

Strategiska prioriteringar för digitalisering för hållbar utveckling med fokus på Högskolan som lärmiljö, arbetsmiljö och myndighet beskrivs i den särskilda handlingsplan för området som fastställdes i april 2017. Arbetet med att integrera temat har påbörjats under året, med betoning på ökad digitalisering av den interna infrastrukturen. En viktig utgångspunkt har varit att kartlägga befintlig systemarkitektur, i syfte att synkronisera och länka samman de

projekt och satsningar som redan pågår med kommande projekt. Vidare har arbete skett med underlag för nya strategiska satsningar relaterade till informationsförsörjning, bland annat ett nytt beslutsstödsystem. Beslut har också fattats om införande av en ny digital lärplattform och strategiska medel har tilldelats projekt som rör vidareutveckling av former för digital examination och utveckling av lärarpersonalens digitala pedagogiska kompetens.

Ett antal konkreta åtgärder som rör digitalisering har vidtagits redan under år 2017. Ett särskilt IT-system som stödjer årlig uppföljning av utbildningsprogram har utvecklats, se avsnittet om Excellens. Mycket arbete har också lagts ned på förberedelser för införandet av det nya nationella studieadministrativa systemet Ladok 3.

Satsningar relaterade till digitalisering har också gjorts på den fysiska lärmiljön. Grupprum har, i samband med renovering, försetts med närvarostyrda belysningsarmaturer och digitala storbildsskärmar. Fler lärosalar har utrustats med projektorer och annan AV-utrustning. En ny modell av kateder – som underlättar inkoppling och användning av datorer och AV-utrustning – har testats i flera hörsalar. Vidare har ett digitalt informationssystem med ett tiotal storbildsskärmar installerats. Skärmarna är placerade på strategiska platser med hög genomströmning av såväl studenter som medarbetare.

En annan åtgärd som vidtagits under året är implementering av ett digitalt stödsystem för systematiskt arbetsmiljöarbete. Systemet underlättar chefernas arbete med arbetsmiljöfrågor och ger även stöd för uppföljning av arbetsmiljöarbetet på lång sikt. Ytterligare en åtgärd rör den upphandling av ett digitalt fastighetssystem som gjorts hösten 2017, i samarbete med Stockholms universitet. Systemet kommer att förbättra möjligheterna att arbeta systematiskt med såväl rena energifrågor som sammanlänkning av schemaläggningssystem och klimatstyrningssystem.

Miljöledning

Förordning om miljöledning i statliga myndigheter:

- *En myndighet [...] ska inom ramen för sitt ordinarie uppdrag ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i myndighetens verksamhet så att man tar hänsyn till verksamhetens direkta och indirekta miljöpåverkan på ett systematiskt sätt. (3 §)*

Arbetet med att uppdatera Högskolans miljöutredning har slutförts under 2017. Utredningen har anpassats och synkroniserats med Högskolans utvecklingsplan.

Högskolan strävar efter en så liten negativ direkt miljöpåverkan som möjligt. I det arbetet ingår att minimera elförbrukning och CO₂-utsläpp. Solcellsanläggningen HELIOS har under 2017 kompletterats med ytterligare 140 solcellspaneler, vilket gör att det totala antalet efter uppgraderingen är 588 st. Detta i kombination med energioptimering vid verksamhetsanpassningar av lokaler har gett en påtaglig inverkan på elförbrukningen.

Flera av de satsningar, som nämns ovan relaterat till Högskolans fysiska campus, ingår också i miljöledningsarbetet. En detaljerad beskrivning av samtliga ingående moment i Högskolans systematiska arbete med miljöledning redovisas årligen i slutet av februari till Naturvårdsverket, Energimyndigheten och Utbildningsdepartementet.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utvecklingen av utbildning på grundnivå och avancerad nivå under år 2017 presenteras i två avsnitt. Det första avsnittet rör *volym, utbud, fördelning och genomströmning* medan det andra avsnittet behandlar *aspekter som rör kvalitet i högre utbildning*. Indelningen grundar sig på den struktur som finns i Högskolans utvecklingsplan 2017–2022 samt de mål och återrapporteringskrav som anges i Högskolelagen och i regleringsbrevet för budgetåret 2017.

Volym, utbud, fördelning och genomströmning

I detta avsnitt redogörs för ett antal faktorer som främst rör utbildningens utveckling under året mätt i kvantitativa tal. Redogörelse lämnas under rubrikerna *Studentvolym och anslagsutnyttjande, Utbildningsutbud, Studenternas fördelning - program, fristående kurser och distansutbildning, Studenternas fördelning – ålder och kön, Studenternas fördelning – utbildningsområde och utbildningsnivå* samt *Genomströmning och examina*. Sist i avsnittet lämnas redovisning för regleringsbrevets mål om utbyggnad av vissa utbildningar samt uppföljning av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina.

Studentvolym och anslagsutnyttjande

Takbeloppet för ramanslaget till grundutbildning för Högskolan i Skövde enligt regleringsbrevet för budgetåret 2017 är:

- 296 793 tkr

Antalet helårsstudenter vid Högskolan i Skövde år 2017 uppgår till 3 404. I detta antal inkluderas 47 avgiftsfinansierade helårsstudenter. Avgiftsfinansierad utbildning presenteras mer ingående i avsnittet om internationalisering. När de 47 avgiftsfinansierade helårsstudenterna räknas bort uppgår volymen inom den anslagsfinansierade utbildningen under året till 3 357 helårsstudenter. Motsvarande siffra föregående år var 3 656 helårsstudenter vilket innebär en minskning med 299 helårsstudenter. Trots minskningen utnyttjas 100 % av ramanslaget vilket framgår av tabell 1.

Ramanslaget har successivt minskats under de senaste åren och det är en utmaning för Högskolan att anpassa verksamheten efter detta. Även om anslagsresurserna är begränsade är Högskolans mål att utbildningsvolymen ska öka, främst beroende på de behov av utbildning som finns i närregionen. Enligt den planering som finns ska anslagsutnyttjandet ligga på 103 %. På sikt är förhoppningen att ramanslaget ska utökas i en omfattning som gör att de planerade ökningarna inryms.

Ett anslagsutnyttjande om 103 % uppnåddes år 2015 och 2016 men inte år 2017. Att studentantalet minskade beror främst på den omstrukturering av utbildning som skett, med färre program på grundnivå och fler program på avancerad nivå.

Tabell 1: Anslagsutnyttjande

	2017	2016	2015
Ramanslag i tkr	296 793	298 093	312 961
Utfall i tkr	297 501	308 432	322 852
Andel anslagsutnyttjande i procent	100	103	103

Källa: Regleringsbrev 2017, Ladok

I tabell 2 presenteras utvecklingen under åren 2015-2017 av helårsstudenter, helårsprestationer och personer registrerade i någon form av utbildning.

Tabell 2: Antal helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade

	2017	2016	2015
Antal helårsstudenter totalt	3 404	3 696	4 030
-varav kvinnor	1 785	1 990	2 199
-varav män	1 619	1 706	1 831
varav anslagsfinansierade helårsstudenter totalt	3 357	3 656	3 977
-varav kvinnor	1 768	1 976	2 182
-varav män	1 589	1 680	1 795
varav helårsstudenter som finansieras via studieavgifter totalt	47	40	53
-varav kvinnor	17	14	17
-varav män	30	26	36
Antal helårsprestationer totalt	2 868	3 020	3 251
-varav kvinnor	1 582	1 685	1 851
-varav män	1 286	1 335	1 400
varav prestationer från anslagsfinansierade studenter totalt	2 832	2 981	3 216
-varav kvinnor	1 568	1 670	1 840
-varav män	1 264	1 311	1 376
varav prestationer från studenter som finansieras via studieavgifter totalt	36	39	35
-varav kvinnor	14	15	11
-varav män	22	24	24
Antal personer registrerade i utbildning totalt*	7 361	7 969	8 676
-varav kvinnor	3 906	4 422	4 870
-varav män	3 455	3 547	3 806
varav anslagsfinansierade studenter totalt	7 283	7 909	8 591
-varav kvinnor	3 878	4 401	4 842
-varav män	3 405	3 508	3 749
varav studenter som finansieras via studieavgifter totalt	78	60	85
-varav kvinnor	28	21	28
-varav män	50	39	57

* Varje person räknas bara en gång. Källa: Ladok

Utbildningsutbud

Mål i regleringsbrevet för 2017 om utbildningsutbudet:

- *Utbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.*
- *Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Ett universitets eller en högskolas avvägningar när det gäller t.ex. fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus och distansutbildning ska redovisas. Prioriteringar och förändringar som rör utbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet samt lärar- och förskolläraryt utbildning ska särskilt kommenteras. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.*

Utbildningsutbudet under jämförelseperioden speglar resultatet av den inriktning som anges i Högskolans utvecklingsplaner, såväl den tidigare planen för åren 2012-2016 som den nya för åren 2017-2022. Program på grundnivå omfattande minst tre år och program på avancerad nivå har prioriterats medan utbildning inom tvååriga program på grundnivå och fristående kurser har minskat i omfattning. Dessa prioriteringar grundas på utvecklingsplanernas mål om stark forskningsanknytning och nära koppling mellan utbildning och forskning, hög grad av samverkan med det omgivande samhället, tydligt fokus inom grundnivån på treåriga program samt ökad andel utbildning på avancerad nivå.

I den utvecklingsplan som trädde i kraft i januari 2017 finns också nya prioriteringar som redan har påverkat utbudet av utbildningar. *Digitalisering för hållbar utveckling*, det samlande temat för all verksamhet, ska integreras i samtliga utbildningar. Temat beskrivs mer ingående i särskilt avsnitt. Vidare ska samverkan över ämnes- och institutionsgränser uppmuntras och utnyttjas i högre grad än tidigare. Detta har beaktats i den planering av nya program som skett under året.

Det omgivande samhällets behov av utbildning

Analyser sker ständigt för att, inom ramen för ovan angivna förutsättningar, anpassa utbudet av program och kurser mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Efterfrågan och behov i det omgivande samhället är – tillsammans med det fokus på profilering och excellens som framgår av nuvarande och tidigare utvecklingsplan – den viktigaste grunden för Högskolans beslut om utbildningsutbud.

Program och kurser kännetecknas av att de bedrivs i nära samverkan med det identifierade arbetsfältet för utbildningen. Samverkan utgörs av verksamhetsförlagd utbildning, adjungerade lärare, deltagande av representanter för arbetslivet i undervisningen, råd där avnämaren ingår, examensarbeten etc. Arbetslivets perspektiv är också centralt i det nya lokala kvalitetssystem för utbildning som är under utformning, se avsnittet Excellens.

De nya program som startade 2017 har alla utvecklats i samverkan med arbetsmarknaden. Programmen finns inom områdena folkhälsovetenskap, företagsekonomi och systembiologi. Under året har beslut fattats om nya program inom företagsekonomi och ingenjörsvetenskap och även dessa utbildningar har en stark koppling till det omgivande samhällets behov.

Som framgår av tabell 3 erbjöds under året 50 program och av dessa var 20 magister- eller masterprogram eller yrkesprogram på avancerad nivå.

Jämfört med föregående år har antalet program på grundnivå minskat något medan det tillkommit fler program på avancerad nivå.

Tabell 3: Utbud av program och kurser

	2017	2016	2015
Utbildningsprogram totalt	50	53	51
Basutbildningar	2	2	2
Utbildningsprogram på grundnivå	28	33	31
varav program om 180 hp	26	28	27
varav program om 120 hp	2	4	3
varav övriga program	-	1	1
varav med internationell antagning	2	1	1
Utbildningsprogram på avancerad nivå	20	18	18
varav magisterprogram	10	9	10
varav masterprogram	6	5	5
varav yrkesprogram inom vårdområdet	4	4	3
varav med internationell antagning	14	13	13
Fristående kurser	201	284	311
varav med internationell antagning	-	-	-

Källa: KursInfo

Antalet fristående kurser fortsätter att minska. Under år 2017 erbjöds 201 fristående kurser, jämfört med 284 föregående år. Ambitionen är dock att den trend där antalet fristående kurser minskar – som tidigare varit önskad – ska brytas. Skälet till detta är främst samhällsbehovet av fortbildning och Högskolans mål att öka den totala volymen av utbildning.

Studenternas fördelning – program, fristående kurser och distansutbildning

Utbildningsutbudets fokus på program medför att även andelen studenter inom program ökar. Tabell 4 visar att andelen studenter inom fristående kurser under året utgjorde endast 14 %, jämfört med 17 % år 2016. Som framgår ovan planeras för en ökad omfattning av fristående kurser, med förhoppningen om att även andelen studenter på fristående kurser ska bli högre.

Tabell 4: Andel helårsstudenter i procent inom program och fristående kurser

	2017	2016	2015
Andel helårsstudenter inom program	86	83	80
Andel helårsstudenter inom fristående kurser	14	17	20

Källa: Ladok

Tabell 5 och 6 visar att antal och andel studenter inom distansutbildningen har minskat. Andelen distansstudenter uppgick år 2017 till 18 %. Detta utgör en minskning med två procentenheter gentemot föregående år då siffran var 20 %. Ett skäl till minskningen är att flera av de tvååriga program som tidigare har erbjudits men som nu har avvecklats genomfördes på distans. En annan orsak är det minskande antalet fristående kurser generellt eftersom fristående kurser i högre grad än program ges på distans. Då Högskolan har för avsikt att öka utbudet av utbildning som utgörs av fortbildning i form av fristående kurser förväntas andelen studenter öka framöver, även inom distansutbildningen.

Tabell 5: Andel helårsstudenter i procent inom distansutbildning

	2017	2016	2015
Andel helårsstudenter totalt inom distansutbildning	18	20	23

Källa: Ladok

Den totala fördelningen av helårsstudenter inom program, fristående och kurser och distansutbildning visas i tabell 6.

Tabell 6: Antal helårsstudenter inom program, fristående kurser och distansutbildning

	2017	2016	2015
Helårsstudenter inom program	2 920	3 079	3 232
-varav kvinnor	1 569	1 673	1 764
-varav män	1 351	1 406	1 468
varav inom distansutbildning	385	457	483
-varav kvinnor	322	383	405
-varav män	63	74	78
Helårsstudenter inom fristående kurser totalt	484	616	798
-varav kvinnor	215	316	435
-varav män	269	300	363
varav inom distansutbildning	219	299	435
-varav kvinnor	109	187	284
-varav män	110	112	151
Helårsstudenter totalt	3 404	3 695*	4 030
-varav kvinnor	1 785	1 989	2 199
-varav män	1 619	1 706	1 831
varav inom distansutbildning	604	756	918
-varav kvinnor	430	570	689
-varav män	174	186	229

*Differensen med en helårsstudent är följderna av decimalavrundningar i grundmaterialet. Källa: Ladok

Studenternas fördelning – ålder och kön

Under år 2017 var drygt hälften av Högskolans helårsstudenter yngre än 25 år, se tabell 7. Jämfört med föregående år har dock andelen unga studenter minskat med två procentenheter, från 54 % till 52 %. Gruppen av studenter i åldrarna 25-34 år har ökat med tre procentenheter, från 33 % till 36 %.

Som framgår av tabell 8 är en majoritet av den totala studentpopulationen kvinnor. Av de helårsstudenter som har registrerats under år 2017 är 52 % kvinnor och 48 % män. Jämfört med år 2016 – då motsvarande siffror var 54 % kvinnor och 46 % män – har studenternas könsfördelning blivit jämnare. Tabell 8 visar också att utjämningen slagit igenom i alla åldersgrupper och att fördelningen på kön är jämnare ju yngre studentgruppen är. I gruppen av studenter som är yngre än 25 år andelarna män och kvinnor lika stora.

Tabell 7: Studenternas åldersfördelning (andel av helårsstudenter i procent)

	2017	2016	2015
-24 år totalt	52	54	55
-varav kvinnor	26	27	28
-varav män	26	27	27
25 – 34 år totalt	36	33	32
-varav kvinnor	19	18	18
-varav män	17	15	14
35 år – totalt	12	13	13
-varav kvinnor	8	9	9
-varav män	4	4	4

Källa: Ladok

Tabell 8: Studenternas könsfördelning (andel av helårsstudenter i procent)

	2017	2016	2015
Kvinnor	52	54	55
Män	48	46	45

Källa: Ladok

Studenternas fördelning – utbildningsområde och utbildningsnivå

Utbildningsområde

Studenternas fördelning inom olika utbildningsområden framgår av tabell 9. Enligt den profilering som valts vid Högskolan återfinns flertalet av studenterna inom områdena naturvetenskap, teknik, samhällsvetenskap och juridik samt medicin och vård.

Tabell 9: Andel helårsstudenter i procent inom olika utbildningsområden

Utbildningsområden	2017	2016	2015
Naturvetenskap	17	15	16
-varav andel kvinnor	51	50	50
-varav andel män	49	50	50
Teknik	40	39	38
-varav andel kvinnor	27	29	30
-varav andel män	73	71	70
Samhällsvetenskap och juridik	16	19	20
-varav andel kvinnor	72	73	74
-varav andel män	28	27	26
Medicin och vård	21	19	18
-varav andel kvinnor	89	90	91
-varav andel män	11	10	9
Undervisning och verksamhetsförlagd utbildning	1	2	1
-varav andel kvinnor	57	65	67
-varav andel män	43	35	33
Humaniora	3	4	5
-varav andel kvinnor	52	52	55
-varav andel män	48	48	45
Övriga områden (design och musik)	2	2	2
-varav andel kvinnor	35	38	36
-varav andel män	65	62	64

Källa: Ladok

Sett över jämförelseperioden har andelen studenter inom naturvetenskap, teknik samt medicin och vård ökat medan andelen studenter inom samhällsvetenskap och juridik har minskat. Den låga andelen studenter inom undervisning och verksamhetsförlagd utbildning beror på minskning och under år 2017 beslutad avveckling av lärarutbildningen.

Utbildningsnivå

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om andel studenter på avancerad nivå:

- Andelen studenter inom utbildning på avancerad nivå är minst 15 %.

Tabell 10: Andelen studenter inom utbildning på avancerad nivå

	2017	2016	2015
Andelen studenter på avancerad nivå	8 %	6 %	6 %

Källa: Ladok

Under ett antal år har målet varit att utbildningen på avancerad nivå ska öka i omfattning för att skapa bättre balans mellan de olika nivåerna. Tabell 10 visar att andelen studenter på avancerad nivå nu ökat med två procentenheter, från 6 % föregående år till 8 % år 2017. Mätt i antal helårsstudenter har också en ökning skett jämfört med föregående år, se tabell 11.

Under flera år har arbete pågått för att öka utbudet av utbildning på avancerad nivå, med nya

program inom samtliga utbildningsmiljöer vid Högskolan. År 2017 startade nya program på avancerad nivå inom områdena folkhälsovetenskap, ledarskap och verksamhetsutveckling samt systembiologi. Under året har även planering skett för start av fyra nya magister- och masterutbildningar år 2018 inom virtuell produktframtagning, ett nyinrättat huvudområde inom det ingenjörsvetenskapliga området. Förhoppningen är att såväl antal som andel studenter på avancerad nivå ska fortsätta att öka under kommande år.

Tabell 11: Antal helårsstudenter på olika nivåer

	2017	2016	2015
Förberedande nivå totalt	87	95	128
-varav kvinnor	35	39	49
-varav män	52	56	79
Grundnivå totalt	3 048	3 356	3 642
-varav kvinnor	1 573	1 787	1 979
-varav män	1 475	1 569	1 663
Avancerad nivå totalt	256	229	243
-varav kvinnor	170	154	159
-varav män	86	75	84
Utlandsstudier (ej nivåindelade) totalt	13	15	17
-varav kvinnor	6	9	12
-varav män	7	6	5
Antal helårsstudenter totalt	3 404	3 695	4 030
varav andel på avancerad nivå	8 %	6 %	6 %

Källa: Ladok

Genomströmning och examina

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om genomströmning och examina:

- *Genomströmningen efter ett läsår inom Högskolans program på grundnivå är minst 85 % (jämförelsevärde: genomströmningen inom de program som startade höstterminen 2015 var, efter ett läsår, 74 %).*
- *Andelen studenter som registrerats på Högskolans program på grundnivå och avancerad nivå och som sedan tagit ut en examen 1,5 år efter nominell studietid är minst 55 % (jämförelsevärde för program på grundnivå som påbörjades höstterminen 2012: 41 %).*

Genomströmning

I utvecklingsplanen betonas vikten av en god genomströmning, dvs. att studenterna fullföljer sina studier inom kurs och program med godkänt resultat. Högskolan ska, utan att kompromissa med utbildningens kvalitet och uppsatta mål, skapa förutsättningar för att så många studenter som möjligt slutför sina studier.

Tabell 12 visar genomströmningen inom program på grundnivå efter ett år, en indikator som ska följas upp enligt utvecklingsplanen. Som framgår av tabellen var kvarvaron 70 % höstterminen 2017 för de programstudenter som startade sina studier året innan. Jämfört med de programkullar som startade höstterminen 2015 noteras en viss nedgång. Förhoppningen är

att de satsningar på uppföljning som görs i det nya lokala kvalitetssystemet för utbildning kan bidra till en ökad genomströmning under åren framöver.

Tabell 12: Genomströmning inom program på grundnivå

År för studiestart	2016	2015	2014
Kvarvaro efter 1 år (andel av registrerade personer vid studiestart)	70 %	74 %	69 %

Källa: Ladok

Examina

Examensfrekvensen utgör en viktig del av genomströmningen. Studenterna ska uppmuntras att efter avslutad utbildning ta ut en examen. De mätningar som gjorts av andelen studenter som tagit ut en examen visar att examensfrekvensen ligger på cirka 40 % under jämförelseperioden. Som framgår av tabell 13 varierar värdena något över tid. Ambitionen, som framgår av utvecklingsplanens mål, är att andelen programstudenter som avslutar sin utbildning med en examen ska öka avsevärt, till 55 % år 2022. Andelen mäts 1,5 år efter nominell studietid.

Tabell 13: Examensfrekvens

År för studiestart	2013	2012	2011
Uttagen examen 1,5 år efter studiestart (andel av registrerade personer vid studiestart)	39 %	41 %	38 %

Källa: Ladok

Antalet utfärdade examina vid Högskolan år 2017 var totalt 1 044. Då vissa studenter har avlagt mer än en examen är antalet examinerade studenter mindre än antalet examina. Under året examinerades 841 individer.

Tabell 14: Antal utfärdade examina

<i>Examenstyp</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
<i>Generella examina på grundnivå</i>			
Högskoleexamen	69	93	78
-varav kvinnor	59	73	60
-varav män	10	20	18
Kandidatexamen	592	541	568
-varav kvinnor	354	332	347
-varav män	238	209	221
<i>Generella examina på avancerad nivå</i>			
Magisterexamen	120	129	93
-varav kvinnor	86	95	59
-varav män	34	34	34
Masterexamen	7	3	2
-varav kvinnor	2	1	-
-varav män	5	2	2
<i>Yrkesexamina på grundnivå</i>			
Högskoleingenjörsexamen	36	33	34
-varav kvinnor	18	13	9
-varav män	18	20	25
Sjuksköterskeexamen	115	132	113
-varav kvinnor	103	119	101
-varav män	12	13	12
Yrkeslärarexamen	42	30	25
-varav kvinnor	26	25	15
-varav män	16	5	10
<i>Yrkesexamina på avancerad nivå</i>			
Barnmorskeexamen totalt	21	21	17
-varav kvinnor	21	21	17
-varav män	-	-	-
Specialistsjuksköterskeexamen totalt	37	51	48
-varav kvinnor	36	49	48
-varav män	1	2	-
Lärarexamen (enligt tidigare utbildningsstruktur)	5	15	11
-varav kvinnor	5	13	11
-varav män	-	2	-
Antal examina totalt	1 044	1 048	989
-varav kvinnor	710	741	667
-varav män	334	307	322
Antal individer som tagit examen totalt	841	830	798*
-varav kvinnor	534	553	513
-varav män	307	277	285

*Rättad siffra från ÅR 2015, 798 istället för 799. Källa: Ladok

Som framgår av tabell 14 är antalet utfärdade examina totalt – och antalet examinerade individer – år 2017 ungefär detsamma som föregående år. Antalet utfärdade examina har minskat med fyra och antalet individer som tagit ut en examen har ökat med elva, jämfört med år 2016.

Inom flertalet av examenstyperna syns inte några stora skillnader jämfört med år 2016. Den variation som finns beror till stor del på tillfälliga orsaker som berör på situationen vid de olika årsskiftena. Sådana faktorer är fördelningen av ansökningar mellan december och januari månad samt handläggningstidernas längd. Olika grad av genomströmning för olika studentkullar bidrar också till viss variation.

Minskningen som noteras vad gäller högskoleexamen har dock en tydlig orsak som rör utbudet av utbildningsprogram. Då antalet program som omfattar 120 högskolepoäng minskat, till förmån för program som omfattar 180 högskolepoäng, har också antalet studenter som tar ut en högskoleexamen blivit färre.

Antalet yrkeslärarexamina har ökat i omfattning jämfört med föregående år. Det faktum att ämnet pedagogik och yrkeslärarutbildningen är under avveckling kan ha bidragit till att fler studenter valt att slutföra sin yrkeslärarutbildning under året.

Studenter som inte tar poäng

Antalet helårsstudenter som har varit registrerade på kurser under höstterminen 2016 och som inte har tagit några poäng på dessa under höstterminen 2016 och vårterminen 2017 är 263. Utresande utbytesstudenter ingår inte i detta antal. Av helårsstudenterna som inte tagit poäng har drygt en tredjedel (104 helårsstudenter) någon form av aktivitet registrerad i Ladok, antingen ett underkänt betyg eller en begäran om ett sent studieavbrott.

Som framgår av tabell 15 har antal och andel helårsstudenter som inte tar poäng minskat under jämförelseperioden (höstterminerna 2014 – 2016).

Tabell 15: Studenter som inte tar poäng

	<i>Ht 2016</i>	<i>Ht 2015</i>	<i>Ht 2014</i>
Antal registrerade helårsstudenter totalt	1 719	1 954	1 935
- varav helårsstudenter som inte tagit poäng innevarande hösttermin eller följande vårtermin	263 (15 %)	331 (17 %)	365 (19 %)
- varav helårsstudenter som har underkänt betyg eller som begärt ett sent studieavbrott	104 (6 %)	123 (6 %)	130 (7 %)
- varav helårsstudenter som inte har någon form av aktivitet registrerad i Ladok	159 (9 %)	208 (11 %)	235 (12 %)

Källa: Ladok

Ingenjörsutbildning, vårdutbildning och lärarutbildning

Mål i regleringsbrevet för budgetår 2017 om utbyggnad av vissa utbildningar samt uppföljning av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina:

Antalet programnybörjare ska vid universitet och högskolor öka på de utbildningar som framgår av bilaga 7, utbyggnaden ska genomföras under 2017 och redovisas i årsredovisningen. Utbyggnaden avser en ökning av antalet programnybörjare jämfört med 2014. För sjuksköterskeutbildningen sker en stegvis utbyggnad av antalet programnybörjare till och med 2017 (57 procent av utbyggnaden sker under 2015-2016, fortsatt utbyggnad görs under 2017).

För Högskolan i Skövde gäller följande:

- *sjuksköterskeutbildningen ska öka med 22 platser*

Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa uppgifter för antalet programnybörjare, antalet helårsstudenter samt antalet examinerade de senaste tre åren på utbildningar som leder till följande examina:

- *barnmorskeexamen*
- *högskoleingenjörsexamen*
- *sjuksköterskeexamen*
- *specialistsjuksköterskeexamen*

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2017 om dimensionering av lärarutbildning:

- *Universitet och högskolor som har tillstånd att utfärda lärar- och förskollärarexamina ska planera för dimensioneringen av olika examina, inriktningar och ämneskombinationer så att dimensioneringen svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens nationella och regionala behov. De överväganden och åtgärder som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val ska redovisas i årsredovisningen.*

Utbildning som leder till yrkesexamen inom områdena ingenjörsvetenskap och vård utgör en viktig och profilerad del i Högskolans utbildningsutbud. Uppgifter om studenter inom utbildningarna framgår av tabellerna 16 - 19 nedan.

Ingenjörsutbildning

Inom ingenjörsvetenskap ges program inom byggnadsteknik, integrerad produktutveckling, maskinteknik och produktionsteknik. Under de senaste åren har flera satsningar gjorts för att öka rekryteringen till högskoleingenjörsutbildningen. Höstterminen 2016 startade ett nytt program, *Högskoleingenjör – bred ingång*. Programmet riktar sig till studenter som vill studera till högskoleingenjör men som ännu inte har bestämt inom vilken inriktning studierna ska ske. I slutet av första året väljer studenterna någon av inriktningarna integrerad produktutveckling, maskinteknik eller produktionsteknik. Ingenjörsprogrammen har också genomgått en omfattande utveckling, både pedagogiskt och innehållsligt.

Programmet i byggnadsteknik, *Byggingenjör*, genomförs i samverkan med Jönköping University. Samverkansavtalet håller dock på att löpa ut och det har därför inte antagits några nya studenter på programmet under året. Planering pågår istället för ett nytt högskoleingenjörsprogram inom byggproduktion, *Byggproduktionsingenjör*. Förhoppningen är att den nya utbildningen kan starta hösten 2018.

Av tabell 16 framgår att antalet nya programstudenter inom högskoleingenjörsutbildningen fortfarande visar en nedåtgående trend.

De åtgärder som vidtagits förväntas dock, på längre sikt, ge resultat i form av ökad tillströmning till de olika programmen.

Tabell 16: Uppföljning av utbildning som leder högskoleingenjörsexamen

Högskoleingenjörsexamen	2017	2016	2015
Antal programnybörjare	81	85	89
-varav kvinnor	20	19	21
-varav män	61	66	68
Antal helårsstudenter	148	158	161
-varav kvinnor	40	50	50
-varav män	108	108	111
Antal uttagna examina	36	33	34
-varav kvinnor	18	13	9
-varav män	18	20	25

Uppgifter för studenterna inom programmet Byggingenjör ingår i redovisningen av antal programnybörjare och antal helårsstudenter. De ingår dock inte i redovisningen av antal examinerade då examen utfärdas av Jönköping University. Källa: Ladok

Inom teknikområdet ges även tvååriga program vilka utgör rekryteringsgrund för högskoleingenjörsutbildningen. År 2017 har två sådana program erbjudits, *Automatiseringstekniker* och *Produktionstekniker*. Beslut om inrättande av ett tredje teknikerprogram har fattats och höstterminen 2018 startar programmet *Bearbetningstekniker*. Studenterna på de kortare programmen erbjuds möjlighet och vägledning för att gå över till högskoleingenjörsprogrammen. Under året har ett planerings- och utvecklingsarbete skett med syfte att underlätta övergången från teknikerprogram till högskoleingenjörsprogram.

Tabell 17: Övergång från tvåårigt program till treårigt högskoleingenjörsprogram

År för studiestart på tvåårigt*	Ht 2017	Ht 2016	Ht 2015	Ht 2014
Antal programnybörjare	47	50	31	27
-varav kvinnor	8	7	4	2
-varav män	39	43	27	25
Varav anmäld och beviljad övergång till högskoleingenjörsprogram**		15	17	9
-varav kvinnor		1	2	1
-varav män		14	15	8

* Produktionstekniker 120 hp och, från och med höstterminen 2016, Automatiseringstekniker 120 hp

** Övergången planeras under de tvååriga programmens andra år. Källa: Ladok

Tabell 17 visar att de satsningar som gjorts på tvååriga program inom teknik lett till positiva resultat. Programmen är attraktiva och har många nybörjare – och ett antal av studenterna väljer också att gå över till högskoleingenjörsutbildningen. Den övergångsfrekvens som noteras år 2017 (som rör programkullen som startade höstterminen 2016) är 30 %. Den övergångsfrekvens som uppmättes föregående år (för programkullen som startade hösten 2015) var dock 55 % vilket innebär att andelen studenter som valt övergång minskat.

Förhoppningen är att de åtgärder som nämns ovan ska bidra till fler studenter inom högskoleingenjörsutbildningen, via rekrytering till och övergång från teknikerprogrammen.

Vårdutbildning

Inom vårdområdet erbjuds ett sjuksköterskeprogram, ett barnmorskeprogram samt fyra specialistjuksköterskeprogram. I tabellen nedan redovisas samlade uppgifter för programnybörjare, helårsstudenter och examina inom utbildningar som leder till yrkesexamina inom vårdområdet.

Tabell 18: Uppföljning av utbildningar som leder till yrkesexamina inom vårdområdet

	2017	2016	2015
<i>Sjuksköterskeexamen</i>			
Antal programnybörjare	195	194	186
-varav kvinnor	165	164	162
-varav män	30	30	24
Antal helårsstudenter	435	428	438
-varav kvinnor	375	377	390
-varav män	60	51	48
Antal uttagna examina	115	132	113
-varav kvinnor	103	119	101
-varav män	12	13	12
<i>Barnmorskeexamen</i>			
Antal programnybörjare	25	20	27
-varav kvinnor	25	20	27
-varav män	-	-	-
Antal helårsstudenter	34	33	32
-varav kvinnor	34	33	32
-varav män	-	-	-
Antal uttagna examina	21	21	17
-varav kvinnor	21	21	17
-varav män	-	-	-
<i>Specialistsjuksköterskeexamen*</i>			
Antal programnybörjare	76	77	68
-varav kvinnor	74	76	67
-varav män	2	1	1
Antal helårsstudenter	64	59	52
-varav kvinnor	62	58	51
-varav män	2	1	1
Antal uttagna examina	37	51	48
-varav kvinnor	36	49	48
-varav män	1	2	-

* I de redovisade uppgifterna ingår utbildningen till diabetessjuksköterska, distriktssköterska samt skolsköterska. Studenter har ännu inte antagits till det fjärde specialistjuksköterskeprogrammet som benämns äldresjuksköterska. Då utbildningen till diabetessjuksköterska startade första gången höstterminen 2016 och bedrivs på halvfart ingår ännu inte några uppgifter om uttagna examina för denna utbildning.
Källa: Ladok

Programnybörjarna inom sjuksköterskeprogrammet har ökat under de senaste åren. I regleringsbrevet har särskilda mål för ökningen angetts i förhållande till antalet programnybörjare år 2014. Som framgår av tabell 19 var målet att antalet programnybörjare inom sjuksköterskeutbildningen skulle vara 202 år 2017, en ökning med 22 platser jämfört med år 2014. Antalet studenter som påbörjar sjuksköterskeprogrammet har också ökat under jämförelseperioden och uppgick år 2017 till 195. Regleringsbrevets mål har dock inte helt uppnåtts. Detta beror främst på att möjligheten att utöka antalet platser i sjuksköterskeprogrammet fram till 2017 har begränsats av tillgången på verksamhetsförlagd utbildning. Jämfört med utgångsläget 2014 har antalet tillgängliga platser i verksamhetsförlagd utbildning minskat. Detta hänger samman med att antalet vårdplatser, framförallt inom den landstingsdrivna delen av sjukvården, har blivit färre.

Tabell 19: Utbyggnad av utbildningar som leder till yrkesexamina inom vårdområdet

Programnybörjare	Mål för 2017	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utgångsläge 2014
Sjuksköterskeexamen	202	195	194	186	180

Källa: Ladok

Barnmorskeprogrammet hade 25 programnybörjare år 2017. Antalet platser i programmet har inte kunnat utökas i den omfattning som var planerat. Orsaken till detta är dels brist på verksamhetsförlagd utbildning, dels minskning av antalet sökande till programmet.

Specialistsjuksköterskeprogram finns för diabetessjuksköterska, distriktssköterska, skol-sköterska och äldrejuksköterska. Antalet programnybörjare inom denna utbildning har ökat stadigt de senaste åren men ökningen har nu planat ut. Under året påbörjade 76 studenter specialistsjuksköterskeutbildning. Högskolan har en tät samverkan med vårdverksamheten och därmed också möjligheter att möta de behov av kompetens som efterfrågas. Som ett resultat av detta startades hösten 2016 ett program inom diabetesvård. Utbildningen är skraddarsydd för att erbjuda särskild kompetens inom ett område där det tidigare bara har funnits kurser att tillgå på lärosätena. Söktrycket till utbildningen har varit gott.

Programmet för skolsköterskor har också haft möjlighet att utöka antalet utbildningsplatser. Efterfrågan på denna kompetens har aktualiserats efter att en förändrad elevhälsoorganisation har införts på landet skolor. Till viss del bedrivs också utbildning till barn-sjuksköterska, dock inte i egen regi utan i samverkan med Jönköping University.

Lärarytutbildning

Högskolan erbjöd fram till och med höstterminen 2016 ett yrkeslärarytprogram samt ett magisterprogram i pedagogik.

I maj 2017 beslutades om avveckling av dessa program och av all utbildning inom ämnet pedagogik. Utbildningarna inom pedagogik har de senaste åren haft en alltför liten volym och därför saknat förutsättningar för en långsiktig hållbarhet gällande kvalitet, forskningsförankring och ekonomi. Volymen inom lärarytutbildningen minskades kraftigt efter det negativa beskedet år 2011 om att Högskolan endast fick ett av de fyra examenstillstånd som söktes för lärarytutbildning.

Högskolan har, enligt vad som anges i nuvarande och tidigare utvecklingsplan, valt att satsa på profilering inom ett fåtal utvalda områden. Utbildning och forskning ska bedrivas i utvalda miljöer där möjlighet finns till kraftsamling och utveckling. Högskolans styrelse tog år 2015 ett inriktningsbeslut som innebar att ytterligare ansökningar om examenstillstånd

inom lärarutbildning inte skulle göras. Profileringen tillsammans med styrelsens inriktningsbeslut möjliggjorde inte en utbyggnad av lärarutbildningar eller andra utbildningar inom ämnet pedagogik.

Högskolan i Borås kommer istället att bedriva lärarutbildning i Skövde. Högskolan i Skövde kommer att vara campus för grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 som bedrivs av Högskolan i Borås. Utbildningarna, som startar vårterminen 2018, förväntas bidra till att möta det behov av lärare som finns i närområdet Skaraborg.

Aspekter som rör kvalitet i högre utbildning

Enligt Högskolans utvecklingsplan ska en excellent lärmiljö vara utmärkande för Högskolans utbildning. I detta avsnitt redogörs för utvecklingen inom några aspekter som rör kvalitet i högre utbildning och som därför är viktiga för den excellenta lärmiljön. Aspekterna – som även betonas i utvecklingsplanen – är *studentinflytande, pedagogisk utveckling, breddad rekrytering (inklusive bedömning av reell kompetens)* samt *internationalisering*.

I utvecklingsplanen lyfts även andra aspekter fram som är viktiga för utbildningskvaliteten, nämligen *integrering av temat digitalisering för hållbar utveckling, attraktivitet, infrastruktur och kultur, genomströmning, kompetensförsörjning, jämställdhet och samverkan*. Redovisning av dessa aspekter lämnas i andra delar av årsredovisningen. Högskolans kvalitetsarbete, som är en förutsättning för excellens i verksamheten, redovisas i avsnittet som rör Högskolans vision och värdeordet excellens.

Sist i avsnittet lämnas redovisning för regleringsbrevets mål om kvalitetsförstärkning av vissa utbildningar, med stöd av de särskilda medel som avsatts för ändamålet.

Studentinflytande

Mål i Högskolelagen om studentinflytande:

- *Studenterna skall ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna skall verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. (1 kap 4a §)*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om studentinflytande:

- *Svarsfrekvensen på kursvärderingar är i genomsnitt minst 60 %.*

Studentkåren är väl representerad i Högskolans olika organ och grupper. Studentrepresentanterna deltar i det kontinuerliga arbete som bedrivs av högskolestyrelsen, rektors ledningsgrupp, rektors kvalitetsråd, fakultetsnämnden, rådet för verksamhetsstöd, utbildningskommittéer, programråd med mera. Vidare medverkar en studentrepresentant vid de beslutsmöten som rektor håller varannan vecka. Högskolans ledningsfunktioner, såväl på central nivå som på institutions- och avdelningsnivå, möter regelbundet representanter från Studentkåren inom ramen för informella dialogmöten. Dialogmöten hålls även med dekanerna som leder Högskolans fakultetsnämnd.

I december 2017 undertecknades ett särskilt avtal mellan Högskolan och Studentkåren i Skövde. Avtalet syftar bland annat till att tydliggöra Studentkårens ställning och skapa kontinuitet i verksamheten. Samarbeten som rör studentrepresentation, studiesocialt stöd, introduktions-, avslutnings- och näringslivsaktiviteter kan på detta sätt stärkas.

Doktorandrådet, som är en underförening inom Studentkåren, har varit aktivt under år 2017. Rådet samlar studenter inom all forskarutbildning vid lärosätet, dvs. både den som ges i egen regi och den som bedrivs i samverkan med andra lärosäten. Representanter utsedda av rådet har under året deltagit i det kontinuerliga arbetet som bedrivs inom fakultetsnämnden och styrgruppen för utbildning på forskarnivå i informationsteknologi. En doktorand-representant medverkar även i rådet för forskningsetiska frågor och i projektgruppen mot korruption och oetiskt handlande. Akademiska och sociala aktiviteter har också anordnats av doktorandrådet.

Enligt utvecklingsplanen är studenternas delaktighet i utvecklingen av kurser och program mycket viktig för att uppnå en excellent lärmiljö. Studenternas synpunkter på utbildningen, som främst dokumenteras i kurs- och programvärderingar, utgör ett centralt verktyg för uppföljning och utvärdering av utbildning. Utvecklingsplanens mål är att studenternas svarsfrekvens på kursvärderingar i genomsnitt ska vara 60 %. Som framgår av tabell 20, där nuvarande svarsfrekvens redovisas, innebär målet att andelen inkomna svar från studenterna förväntas öka avsevärt. Svarsfrekvensen (som mäts under vårterminerna) har under de senaste åren endast uppgått till 23-24 %.

Under året har processen för kursutvärderingar utvecklats, genom en översyn av de enkät-frågor som skickas till studenterna efter varje kurs. Översynen innebär att frågorna omformulerades och minskades i antal, med syftet att främja studenternas deltagande i processen. Då de nya frågorna togs i bruk först hösten 2017 är förhoppningen att resultat, i form av en högre svarsfrekvens, ska synas kommande år.

Tabell 20: Svarsfrekvensen på kursvärderingar

	2017	2016	2015
Genomsnittsvärde för svarsfrekvens på kursvärderingar	23 %	24 %	23 %

Källa: Kursvärderingar genomförda i Kursutvärderingssystemet EvaSys under läsperiod 1 och 2 (vårtermin).

Pedagogisk utveckling

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om pedagogisk utveckling:

- *Av de tillsvidareanställda lärarna är minst 50 % meriterade lärare och minst 15 % excellenta lärare. Minst en excellent lärare finns inom varje ämnesgrupp för ämnen som utgör huvudområden.*

Under året har en ny modell för den pedagogiska karriärstegen utformats, genom fastställande av nya riktlinjer och processer. Det övergripande syftet för Högskolans modell för pedagogisk karriärstege är att den ska bidra till den excellenta lärmiljön genom kvalitetsdrivande högskolepedagogiska processer i högre utbildning. Den pedagogiska karriärstegen utgör ett verktyg för att kompetensutveckla och bedöma ämneskunniga lärares skicklighet i att bedriva pedagogisk verksamhet i praktiken.

I den nya modell för pedagogisk karriärstege som nu införts finns två nivåer med en tydlig progression dem emellan: *meriterad lärare* och *excellent lärare*. Ansvaret för bedömningar av ansökningar inom den pedagogiska karriärstegen har lagts hos rådet för högskolepedagogisk meritering som började sin verksamhet hösten 2017. Rådet är inrättat av och organiserat under Högskolans fakultetsnämnd.

I Högskolans nya utvecklingsplan anges mål som rör den pedagogiska meriteringen. Den utveckling som skett under den senaste treårsperioden framgår av tabell 21. År 2017 var

andelen meriterade lärare fortsatt låg, endast 9 %, och det fanns inte någon på nivån excellent lärare. Den lärare med denna meritering som fanns år 2016 har slutat. Förhoppningen är att den satsning som under året gjorts på ny modell för pedagogisk karriärstege – inklusive ny organisation för bedömning av ansökningar – ska bidra till en kraftig ökning av andelen meriterade och excellenta lärare under de närmaste åren.

Tabell 21: Meriterade och excellenta lärare

	2017	2016	2015
Andelen meriterade lärare	9 %	9 %	8 %
Andelen excellenta lärare	0 %	0,4 %	0 %
Totalt antal meriterade lärare	20	21	19
-varav kvinnor	10	10	9
-varav män	10	11	10
Totalt antal excellenta lärare	0	1	0
-varav kvinnor	0	0	0
-varav män	0	1	0

Källa: Rektors beslut, dnr HS 2013/44 - 45 samt dnr HS 2017/405, Primula

Breddad rekrytering

Mål i Högskolelagen om breddad rekrytering:

- *Högskolorna skall också aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan.*
(1 kap 5 §)

Vid Högskolan ses breddad rekrytering som en demokrati- och kvalitetsfråga. Mångfalden i samhället ska avspeglas inom Högskolans utbildning. En mångfald bland studenterna medför nya perspektiv och bredare erfarenheter och ökar därmed utbildningens kvalitet. Direkta rekryteringsåtgärder ska riktas mot underrepresenterade grupper. Breddad rekrytering innebär inte endast rekryteringsinsatser utan även ett ansvar för breddat deltagande. Studenterna ska få ett bra mottagande och stöd under hela utbildningstiden.

Åtgärder för breddad rekrytering och breddat deltagande ingår i lärosätets ordinarie arbete, bland annat kopplat till studentrekrytering, introduktion av nya studenter, studentstöd, studieverkstan och högskolepedagogisk utbildning för Högskolans lärare. Exempel på åtgärder år 2017 är att det, i arbetet med studentrekrytering, har riktats särskilda insatser mot underrepresenterade grupper via styrning av den digitala annonseringen. Vidare har breddad rekrytering och breddat deltagande införts som nytt moment i den utbildning som genomförs för de studentambassadörer som deltar i Högskolans rekryteringsarbete.

Den tvååriga teknikerutbildningen – där antalet program utökas genom det nya teknikerprogram som inrättades hösten 2017 – ses som en form av breddad rekrytering då utbildningen lockar en typ av studenter som annars inte skulle sökt sig till högskola. En del av studenterna på dessa program går över till treårig högskoleingenjörsutbildning. De studenter som inte har behörighet till kurserna inom högskoleingenjörsprogrammen får möjlighet att, parallellt med högskolestudierna, läsa kompletterande basårskurser. Rekryteringen till högskoleingenjörsutbildningen gynnas och breddas därmed av de tvååriga teknikerprogrammen. Mer detaljerad redovisning om detta lämnas på sid 27.

Ett annat exempel på verksamhet som stödjer breddad rekrytering och den del som rör breddat deltagande är *samverkansinläring* inom ingenjörsutbildningen. Samverkansinläring innebär att andraårs- och tredjeårsstudenter handleder förstaårsstudenter i kurser med mindre god genomströmning och som av studenterna traditionellt upplevs som svåra.

Under året har en särskild handlingsplan för breddad rekrytering fastställts. Handlingsplanen, som sträcker sig över treårsperioden 2017-2019, syftar till att konkretisera de övergripande mål som anges i den nya utvecklingsplanen. Den inledande åtgärden som anges i handlingsplanen för år 2017 är att kartlägga och klargöra vilka som är utbildningarnas underrepresenterade grupper. Under hösten har ett sådant kartläggningsarbete inletts.

Bedömning av reell kompetens

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2017 om bedömning av reell kompetens:

- *I årsredovisningen ska lärosätena redogöra för hur arbetet med bedömning av reell kompetens utvecklats. Redovisningen ska också innefatta hur lärosätet bidragit till UHR:s arbete inom ramen för det nämnda uppdraget. I årsredovisningen för 2018 ska lärosätena redogöra för hur arbetet med reell kompetens har utvecklats under perioden.*

Högskolan har under året aktivt deltagit i olika nationella och regionala nätverk och sammankomster som rör bedömning av reell kompetens. Tillsammans med sex andra lärosäten har Högskolan ansökt hos Universitets- och högskolerådet (UHR) och fått medel beviljade för två pilotprojekt rörande bedömning och validering av reell kompetens. Projekten är *Bedömning av reell kompetens för tillträde och tillgodoräknande* samt *Validering av utländsk slutförd akademisk utbildning utan dokument*.

Olika funktioner vid Högskolan deltar i projekten, såväl funktioner inom verksamhetsstödet (antagningshandläggare, examenshandläggare samt studie- och karriärvägledare) som lärare (ämnesföreträdare). Antagningshandläggare och studie- och karriärvägledare har också utvecklat sin kompetens inom området genom att delta i särskilda kurser och utbildningar.

Utgångspunkten för årets arbete har varit att tillsammans med andra lärosäten utveckla processerna för bedömning av reell kompetens. I syfte att undersöka om de nya och anpassade processerna fungerar tillfredsställande har också tester på individfall börjat genomföras under år 2017. Slutrapportering – inklusive hur Högskolan bidragit till UHR:s arbete – kommer att göras i årsredovisningen för 2018.

Internationalisering inom utbildning

Mål i Högskolelagen om internationalisering:

- *Högskolorna bör vidare i sin verksamhet främja förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden. (1 kap 5 §)*

Mål i regleringsbrevet för budgetår 2017 om studieavgifter för tredjelandsstudenter:

- *I årsredovisningen ska den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning redovisas. Årsredovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på ett universitets eller en högskolas övriga verksamhet. Universitet och högskolor ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet. Vidare ska universitet och högskolor redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.*
- *Universitet och högskolor ska även redovisa antalet avgiftsskyldiga studenter som har antagits genom separat antagning samt hur den studieavgiftsfinansierade verksamheten har påverkats av detta.*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om internationalisering inom utbildning:

- *Av de studenter som tagit ut en examen vid Högskolan har minst 15 % studerat eller praktiserat utomlands under en del av sin studietid.*

Internationalisering är ett prioriterat område i Högskolans utvecklingsplan för 2017-2022. En särskild handlingsplan för internationalisering fastställdes i april 2017.

Mobilitet

De utbytesprogram som Högskolan huvudsakligen varit aktiv i under 2017 är Erasmus+, Nordplus och Linnaeus-Palme. Högskolan har under året ingått tio nya avtal med lärosäten i USA, Storbritannien, Spanien, Turkiet, Estland, Italien och Nepal. Därutöver har befintliga samarbeten med tre partnerlärosäten breddats till att omfatta nya ämnesområden. Högskolan har haft två pågående projekt inom Linnaeus-Palme som avslutades under året.

Tabell 22 visar på en viss minskning av antalet utresande utbytesstudenter jämfört med föregående år. Även praktikstudenterna, dvs. studenter som genomför utlandspraktik inom ramen för kurser som ges vid Högskolan, är ett par färre än år 2016. Under året har också fem studenter beviljats Minor Field Studies-stipendium. De inresande utbytesstudenterna har, totalt sett, ökat marginellt jämfört med år 2016. Som framgår av tabellen syns dock en successiv ökning av antalet inresande tredjelandsstudenter (studenter från länder utanför EES) inom utbytesavtal under jämförelseperioden.

När det gäller personalmobilitet har Högskolan under året haft nio lärarutbyten ut samt fem inresande lärare. Tio utresande samt två inresande personalutbyten för teknisk/administrativ personal har genomförts.

Vikten av mobilitet, såväl rörande studenter som personal, lyfts fram både i utvecklingsplanen och den särskilda handlingsplanen för internationalisering. Ett aktivt arbete har påbörjats i syfte att vända den negativa trenden vad gäller utresande utbytesstudenter som framgår av tabell 22. Ett exempel på detta är att Högskolan under året har deltagit i ett pilotprojekt som har fokus på det akademiska värdet av mobilitet. Projektet, som stöds av UHR, sträcker sig fram till 2018. Processutveckling och en del aktiviteter riktade mot en

specifik studentgrupp har genomförts. Under hösten 2017 visar projektet redan på positiva effekter genom ett ökat söktryck för utbytesstudier inom den specifika studentgruppen.

Tabell 22: Årlig studentmobilitet inom utbytesavtal

	2017	2016	2015
Antal utresande studenter (personer)	27	29	34
-varav kvinnor	13	18	24
-varav män	14	11	10
varav till länder utanför EES	6	15	14
-varav kvinnor	2	6	9
-varav män	4	9	5
Antal utresande studenter (helårsstudenter)	13	15	17
Antal utresande praktikstudenter (personer)*	7	9	6
Antal inresande studenter (personer)	167	164	142
-varav kvinnor	82	73	63
-varav män	85	91	79
varav från länder utanför EES	62	47	37
-varav kvinnor	35	21	23
-varav män	27	26	14
Antal inresande studenter (helårsstudenter)	98	90	81

* Antalet avser genomförd/avslutad praktik innevarande år. Praktikmobilitet kräver inte utbytesavtal utan kan ske genom överenskommelser med olika organisationer. Källa: Ladok

Enligt utvecklingsplanen ska den del av mobiliteten som rör studier och praktik utomlands även mätas för en students sammantagna studietid. Målet är att av de studenter som årligen tar ut en examen ska minst 15 % ha studerat eller praktiserat utomlands. Som framgår av tabell 23 har denna andel endast utgjort 3-4 % under jämförelseperioden. Detta innebär att åtgärder för en kraftig ökning av andelen utresande studenter behöver vidtas.

Tabell 23: Utlandsstudier eller utlandspraktik under sammantagen studietid

	2017	2016	2015
Andel studenter av de som tagit ut examen som studerat eller praktiserat utomlands under del av sin studietid	3 %	4 %	4 %

Källa: Ladok

Studieavgiftsfinansierad verksamhet

Antalet registrerade avgiftsskyldiga studenter år 2017 var 78, en ökning med 18 studenter jämfört med föregående år. Detta innebär att även intäkterna från studieavgifter ökade, från 4 546 tkr år 2016 till 4 686 tkr år 2017. Drygt 40 % av de avgiftsskyldiga studenterna har rekryterats av agenter (av Högskolan anlitade rekryterare). Högskolan har inte antagit studenter genom separat antagning under 2017.

Av samtliga avgiftsskyldiga studenter har knappt hälften, 33 studenter, under 2017 finansierat sina studier med stipendier främst från UHR och Svenska institutet. En student har fått Högskolans interna delstipendium. Sammantaget utgör UHR:s stipendieprogram en betydande del av tillgängliga stipendier för Högskolans avgiftsskyldiga studenter och det spelar en avgörande roll i rekryteringen av dessa studenter.

Tabell 24: Antal avgiftsskyldiga studenter

	2017	2016	2015
Antal avgiftsskyldiga studenter	78	60	85
-varav kvinnor	28	21	28
-varav män	50	39	57
Studieavgifter (tkr)*	4 686	4 546	6 214
Helårsstudenter	47	40	53
-varav kvinnor	17	14	17
-varav män	30	26	36
Helårsprestationer	36	39	35
-varav kvinnor	14	15	11
-varav män	22	24	24

* I summan ingår studie- och anmälningsavgifter, stipendier från UHR, Svenska institutet, Science without Border samt US Department of Veterans Affairs. Källa: Ladok, Agresso

Den studieavgiftsfinansierade verksamheten har inte påverkat antalet inresande studenter från tredjeland inom ramen för utbytesavtal och inte heller Högskolans övriga utbytesverksamhet.

Samarbete med Migrationsverket

Internationaliseringsverksamheten har påverkats negativt av de stramare regler som Migrationsverket börjat tillämpa och av de olika typer av problem med uppehållstillstånd som därför uppstått. En del studenter har inte fått sina uppehållstillstånd i tid, vilket lett till att de fått senarelägga sina studier en eller två terminer. En oroväckande trend är också att studenter som halkat efter i studierna och inte kan läsa på heltid nästkommande termin får avslag på sina ansökningar om uppehållstillstånd för tiden de har studieuppehåll och tvingas därför avbryta studierna. I vissa fall har inte heller Migrationsverket godtagit de skäl till studieuppehåll som Högskolan har godkänt. Dessa typer av avslag slår ut relativt normalpresterande studenter.

Kvalitetsförstärkning av vissa utbildningar

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2017 om kvalitetsförstärkning:

- *Den särskilda höjning av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning som har redovisats i budgetpropositionen för 2016 ska användas för kvalitetsförstärkande åtgärder. Medlen avsatta för humaniora, teologi, juridik och samhällsvetenskap ska i första hand användas för att öka andelen lärarledd tid på utbildningar inom dessa områden.*
- *Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa och analysera hur de höjda ersättningsbeloppen har bidragit till högre kvalitet inom berörda utbildningar.*

Den höjda ersättning som utgått för utbildningsområdena humaniora, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning har använts för kvalitetsförstärkande åtgärder inom aktuella utbildningar. Inom utbildningarna i företagsekonomi (som tillhör samhällsvetenskap) har medlen främst bidragit till höjning av den vetenskapliga

kompetensen – genom rekrytering av lärare inom inriktningen redovisning – och ökad koppling till relevanta samhällsutmaningar. Det sistnämnda har inneburit utveckling av ett magisterprogram och två kandidatprogram som har fokus mot hållbarhet, digitalisering, ledarskap och verksamhetsutveckling.

Inom utbildningen i socialpsykologi, pedagogik och språk (som tillhör samhällsvetenskap, undervisning, verksamhetsförlagd utbildning och humaniora) har medlen medfört att antalet lärarledda timmar har kunnat behållas. Då pedagogikämnet är under avveckling är det viktigt att fortsätta kunna upprätthålla kvaliteten för studenter inom påbörjad utbildning. Satsningar har också gjorts på ökat samarbete mellan ämnesområden samt tydligare kursmål.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Utvecklingen av forskning och utbildning på forskarnivå under år 2017 presenteras i tre avsnitt. Indelningen, som utgörs av avsnitten *publicering och forskningskommunikation*, *utbildning på forskarnivå* och *forskningsfinansiering* grundas på den struktur som finns i Högskolans utvecklingsplan.

Publicering och forskningskommunikation

I detta avsnitt redogörs för utvecklingen under år 2017 vad gäller vetenskaplig publicering och forskningskommunikation, två områden som är mycket viktiga för spridningen och nyttiggörandet av Högskolans forskning.

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om publicering och forskningskommunikation:

- *Andelen publikationer i de kanaler som räknas som de mest ledande och prestigefyllda inom respektive fält är minst 25 % (jämförelsevärde 2016: 22 %).*
- *Andelen högt citerade artiklar, dvs. artiklar som finns bland de 10 % mest citerade inom respektive fält inom en fyraårsperiod, är minst 10 % (jämförelsevärde åren 2012-2015: 8,6 %).*
- *Andelen publikationer som utgörs av internationell sampublicering är minst 40 % (jämförelsevärde år 2016: 35 %).*

Vetenskaplig publicering

Utvecklingen år 2017 ser mycket bra ut vad gäller andel vetenskapliga publikationer i de kanaler som räknas som de mest ledande och prestigefyllda publiceringskanalerna inom respektive fält. Det målvärde om 25 % som utvecklingsplanen har pekat ut för 2022 uppnåddes redan under året, se tabell 25. Som grund för den beräkning som görs används de s.k. norska, danska respektive finska listorna.

Tabell 25: Andelen publikationer i ledande och prestigefyllda kanaler

	2017	2016
Andelen publikationer i de mest ledande och prestigefyllda kanalerna inom respektive fält	25 %	22 %

Källa: DiVA

2017 års siffra för andelen högt citerade artiklar har sjunkit något, se tabell 26. Detta ska ses mot bakgrund av en kraftig uppgång mellan de två föregående mätperioderna. Det är framför allt den långsiktiga trenden som är intressant att iaktta och bevaka snarare än smärre förändringar från år till år.

Tabell 26: Andelen högt citerade artiklar

Fyraårsperiod	2013-2016	2012-2015	2011-2014
Andelen högt citerade artiklar inom en fyraårsperiod	8,0 %	8,6 %	7,8 %

Källa: Web of Science

Målet för 2022 gällande sampublicering med internationella forskare är satt till 40 %. Denna andel uppnåddes redan under 2017, se tabell 27. Indikatorn visar på en positiv utveckling med en ökad andel internationella forskningssamarbeten.

Tabell 27: Andelen internationell sampublicering

	2017	2016
Andelen publikationer som utgörs av internationell sampublicering	40 %	35 %

Källa: DiVA

Det totala antalet publikationer har gått tillbaka något under 2017, se tabell 28. En uppgång noteras i antal tidskriftsartiklar, med motsvarande nedgång i kategorin konferensartiklar. Könsfördelningen avseende publikationer behandlas i avsnittet Jämställdhet, tabell 46.

Tabell 28: Antal publikationer

	2017	2016	2015
Totalt	262	278*	250*
varav tidskriftsartiklar	191	175*	146*
varav böcker	1	-	2
varav konferensartiklar	54	67	78
varav bokkapitel	16	33	22
varav rapporter	-	3	2

*Uppgifterna i tabellen är ändrad, orsaken är att beräkningsgrunden har ändrats 2017. Källa: DiVA

Forskningskommunikation

Under 2017 har Högskolan sammanställt och skickat ut ett stort antal forskningsnyheter av bredare intresse, både mot press men också i insatser på sociala medier mot allmänheten. Högskolan är ansluten till tjänsten *Expertsvar*, där journalister som står i begrepp att rapportera om ett område kan söka lämpliga experter att intervjua. Årets forskningsnyheter har publiceras på expertsvar.se och på twitterkontot forskning.se.

Under året bedrevs även en mängd utåtriktade aktiviteter med syfte att populärvetenskapligt berätta om Högskolans forskning. Exempel på dessa är genomförande av Forskarfredag och Forskar Grand Prix samt den Science Fair som hölls under jubileumsveckan.

Tio populärvetenskapliga caféer har hållits under året, med sammanlagt 21 föreläsare. De öppna kvällsföreläsningarna är ett samarbete mellan Högskolan, Folkuniversitetet och Skaraborgs Senioruniversitetet.

Högskolans bibliotek har inlett en ny föreläsningsserie, benämnd "20 minuter om...". Syftet är att sprida kunskap om det egna lärosätets forskning, framför allt till studenter men även till andra intresserade. Åtta föreläsningar hölls år 2017.

Utbildning på forskarnivå

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om utbildning på forskarnivå:

- Högskolan har rätt att i egen regi bedriva utbildning på forskarnivå inom tre områden.
- Antalet utfärdade doktorsexamina under åren 2017–2022 är minst 70. Av dessa hör minst 40 till den utbildning som genomförs i egen regi.
- Antalet forskarstuderande som antas under åren 2017–2022 är minst 90. Av dessa antas minst 50 inom utbildning som genomförs i egen regi.

Examenstillstånd

Högskolan har i dagsläget examenstillstånd inom området informationsteknologi. Enligt utvecklingsplanen ska det befintliga examenstillståndet utnyttjas som en samlande och institutionsöverbyggande kraft. Detta kan ske genom att fler inriktningar, i form av olika forskarutbildningsämnen inom området informationsteknologi, inrättas. För att uppnå detta mål har det under året bedrivits ett målmedvetet arbete för att utveckla ett kvalitetssystem för prövning och inrättande av nya ämnen på forskarnivå.

I utvecklingsplanen finns också ett uttalat mål om att i egen regi bedriva forskarutbildning inom ett område kopplat till hälsa och vård samt inom ytterligare ett område.

Högskolans ambition är att även fortsatt kunna bedriva utbildning på forskarnivå inom de områden där Högskolan saknar egen examensrätt, detta inom ramen för strategiska allianser med andra lärosäten. Under år 2017 har sådan samverkan, via övergripande avtal, bland annat funnits med Jönköping University och Försvarshögskolan. Samverkan har också skett via avtal som tecknats för enskilda forskarstuderande, bland annat med Linköpings universitet, Göteborgs universitet och Högskolan i Borås.

Examina på forskarnivå

Under 2017 har fem av Högskolans forskarstuderande avlagt doktorsexamen, varav en inom Högskolans egen examensrätt i informationsteknologi. Därutöver avlades en licentiatexamen inom den egna examensrätten i informationsteknologi och en genom samverkan med annat lärosäte, se tabell 29.

Tabell 29: Antal utfärdade doktorsexamina* och licentiatexamina

	2017	2016	2015
Antal doktorsexamina totalt	5 (5)	9 (62**)	5 (53)
varav kvinnor	1	2	2
varav män	4	7	3
varav antal doktorsexamina inom utbildning i egen regi	1 (1)	3 (7)	0 (4)
varav kvinnor	0	0	0
varav män	1	3	0
Antal licentiatexamina totalt	2	4	2
varav kvinnor	1	2	2
varav män	1	2	0
Antal examina totalt	7	13	7

* Ackumulerade värden från en sexårsperiod anges inom parentes – där ny sexårsperiod inleds år 2017, enligt indikator i utvecklingsplanen 2017-2022. ** Det ackumulerade jämförelsevärdet i indikatorn har ändrats efter en rättelse i samband med årsredovisningsarbetet 2017, från 63 till 62. Källa: Interna uppgifter

Den genomsnittliga bruttostudietiden¹ för de personer som avlagt doktorsexamina under 2017 var 7,5 år. Detta innebär en ökning jämfört med 2016 då genomsnittstiden var 7 år. För de som erhållit licentiatexamen var den genomsnittliga bruttostudietiden 1,1 år under 2017, jämfört med 3,5 år under 2016. Bruttostudietiden för de forskarstudenter som avlagt

¹ Den totala tiden i utbildningen beräknad som "antal kalenderhalvår från antagning till utfärdad examen/2" utan hänsyn tagen till aktivitetsgrad.

doktorsexamen under 2017 varierade från 6 till 8 år, vilket för samtliga är något längre än en normalstudietid om 4-5 år. För avlagda licentiatexamina var variationen 1 till 4,5 år. Den något längre bruttostudietiden för doktorsexamen kan delvis förklaras av de forskarstuderandes olika anställningsformer, deras aktivitetsgrad samt föräldraledigheter. Den korta bruttostudietiden för licentiatexamen (1,1 år istället för normalstudietiden om 2 år) förklaras av tillgodoräknande av forskarstudier vid annat lärosäte.

Forskarstuderande och anställningsform

Forskarstudierna finansieras genom anställning, antingen genom doktorandanställning eller annan anställning vid Högskolan. De forskarstuderande kan också ha en doktorandanställning eller anställning hos annan arbetsgivare inom näringsliv eller offentlig sektor.

Totalt antal forskarstuderande² vid Högskolan uppgick i december 2017 till 76 personer, en fortsatt ökning jämfört med 72 personer år 2016 och 68 personer år 2015, tabell 30. Av det totala antalet forskarstuderande är merparten anställda vid Högskolan som doktorander (54 %) eller adjunkter (30 %). Övriga (16 %) har annan anställningsform, till exempel extern anställning vid ett företag.

Drygt hälften (59 %) av antalet forskarstuderande är antagna till Högskolans egen forskarutbildning inom informationsteknologi. Detta är en fortsatt ökning jämfört med 2016 och 2015 då andelen var 57 % respektive 49 %. För övriga forskarstuderande under 2017 är merparten antagna vid Jönköping University (14 %) samt Göteborgs universitet (12 %).

Tabell 30: Antal forskarstuderande totalt

	2017	2016	2015
Antal antagna forskarstuderande totalt	76	72	68
varav antagna inom utbildning i egen regi	45	41	33

Källa: Interna uppgifter

Under 2017 antogs 17 nya forskarstuderande, se tabell 31. Av dessa antogs tio till Högskolans egen forskarutbildning inom informationsteknologi och övriga sju till forskarutbildning vid annat lärosäte. Enligt målet i utvecklingsplanen ska minst 90 forskarstuderande antas under aktuell sexårsperiod, varv minst 50 inom den forskarutbildning som bedrivs i egen regi.

Tabell 31: Antal nya forskarstuderande*

	2017	2016	2015
Antal nya forskarstuderande totalt	17 (17)	16 (63)	11 (47)
varav antagna i egen regi	10 (10)	10** (38)	10 (28)

* Ackumulerade värden från en sexårsperiod anges inom parentes – där ny sexårsperiod inleds år 2017, enligt indikator i utvecklingsplanen 2017-2022. ** Uppgiften för 2016 är rättad till 10 istället för 9 vilket också ger ett högre ackumulerat värde, från 37 till 38.

Källa: Interna uppgifter

Fördelningen mellan kvinnor och män i gruppen av forskarstuderande, såväl i den totala gruppen i som den grupp som årligen antas, behandlas i avsnittet om Jämställdhet. Där framgår även könsfördelningen bland de studenter som tillhör den forskarutbildning som bedrivs i egen regi.

² Avser de som är antagna till utbildning på forskarnivå oavsett aktivitetsgrad.

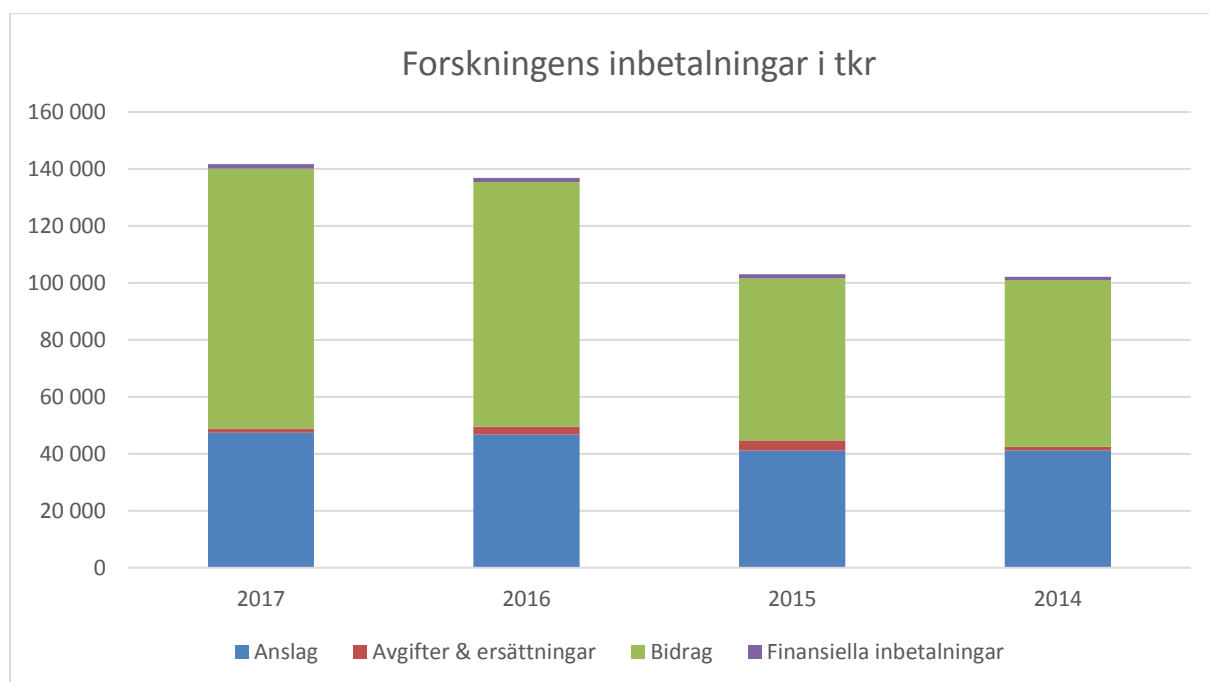
Forskningsfinansiering

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om forskningsfinansiering:

- *Forskningsintäkterna utgör minst 40 % av Högskolans totala intäkter (jämförelsevärde år 2016: 28 %). Målvärdet grundas på en prognos där utbildningsvolymen i stort sett är oförändrad jämfört med utgångsläget år 2016.*
- *Andelen extern forskningsfinansiering av de totala intäkterna för Högskolans forskning är minst 70 % (jämförelsevärde 2016: 63 %).*
- *Andelen intäkter från de tre forskningsråden Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande av de totala intäkterna för forskning är minst 10 % (jämförelsevärde år 2016: 4 %).*
- *Andelen intäkter som utgörs av EU-medel av de totala intäkterna för forskning är minst 10 % (jämförelsevärde år 2016: 7 %).*

Den ekonomiska utvecklingen för forskningen är ett resultat av Högskolans strategi att fokusera på behovsmotiverad forskning. Förutsättningarna att erhålla finansiering för sådan forskning, där det på kort eller lång sikt finns ett identifierat behov, är generellt sett goda.

Utvecklingen för forskningens inbetalningar sedan 2014 framgår av figur 1. För år 2017 kan en fortsatt ökning noteras. Finansieringen genom bidrag står för merparten av ökningen.

Figur 1: Forskningens inbetalningar i tkr. Källa: Agresso

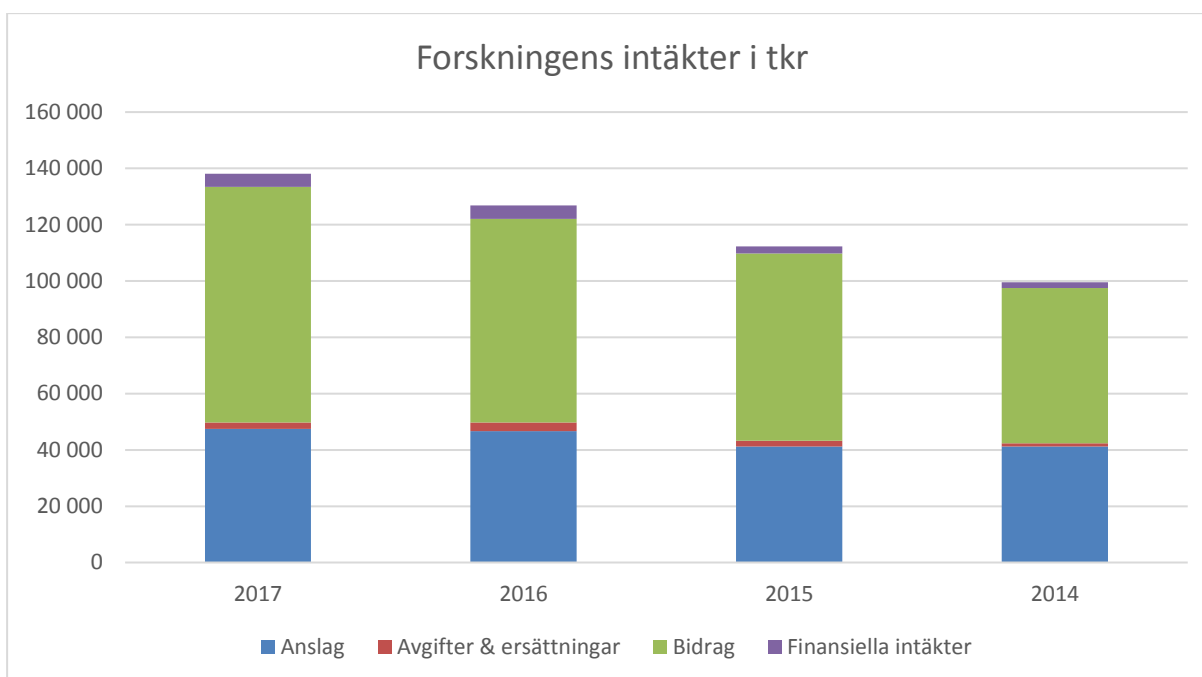
Av Högskolans totala intäkter utgörs 30 % av forskningsintäkter (se tabell 32). Sett över tid noteras en positiv trend, vilket kan förklaras av att Högskolan medvetet fokuserar på att söka och erhålla externa forskningsmedel.

Tabell 32: Andelen forskningsintäkter av Högskolans totala intäkter

	2017	2016	2015
Andel forskningsintäkter	30 %	28 %	24 %

Källa: Agresso

Forskningens intäkter, det vill säga de periodiserade inbetalningarna, illustreras i figur 2. Fördelningen mellan anslag, avgifter och ersättningar, bidrag samt finansiella intäkter visar att medan anslagsdelen har legat relativt konstant så har bidragsdelen ökat med cirka 10 Mkr under 2017.

Figur 2: Forskningens intäkter i tkr. Källa Agresso

Andelen externfinansierad forskning, det vill säga bidrag, avgifter och finansiella intäkter, utgör 66 % av de totala forskningsintäkterna (se tabell 33). Sett mot målbilden att andelen extern finansiering ska utgöra 70 % av forskningsmedlen år 2022 kan vi konstatera att utvecklingen är på väg åt rätt håll. Denna rörelse är positiv sett mot bakgrund av att andelen externfinansierad forskning har varit konstant de närmast föregående åren.

Tabell 33: Andelen extern forskningsfinansiering av de totala intäkterna för forskning

	2017	2016	2015
Andel forskningsfinansiering	66 %	63 %	63 %

Källa: Agresso

Högskolan har i sin utvecklingsplan en uttalad ambition att höja andelen intäkter från tre av de statliga forskningsråden; Vetenskapsrådet, Forte och Formas. I tabell 34 redovisas utvecklingen för denna andel. Andelen intäkter från de tre forskningsråden uppgår till 4 % av de totala intäkterna för forskning 2017. Detta innebär att andelen intäkter från forskningsråden har varit konstant de senaste tre åren.

Tabell 34: Andelen intäkter från VR, Forte och Formas av de totala intäkterna för forskning

	2017	2016	2015
Andel forskningsintäkter	4 %	4 %	4 %

Källa: Agresso

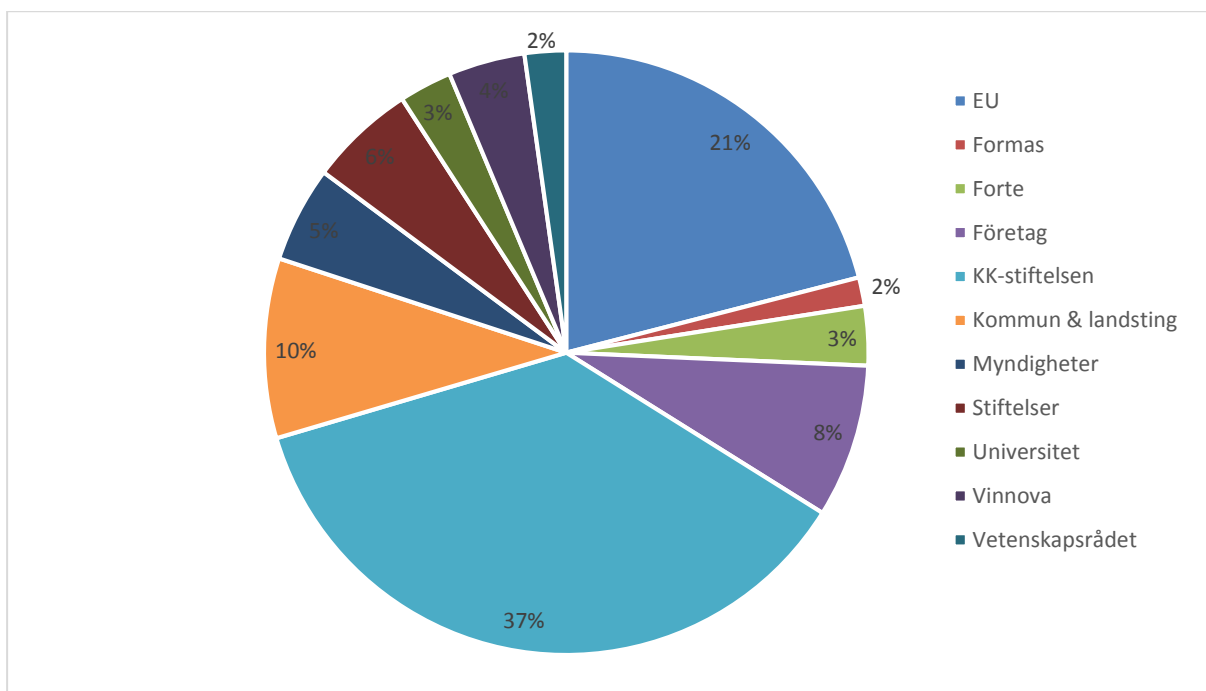
Ett strategiskt arbete för att öka finansieringen från EU:s olika ramprogram påbörjades under 2014 med stöd av särskilda medel ur myndighetskapalet. Denna satsning har kraftigt accelererat andelen EU-medel de senaste två åren, vilket redovisas i tabell 35. Andelen EU-finansiering uppgick 2017 till cirka 13 % av de totala intäkterna för forskning. Utvecklingsplanens målvärde för 2022 om att 10 % av forskningsintäkterna ska utgöras av EU-medel har därmed redan överträffats. Den satsning som Högskolans styrelse inledde 2014 för att öka andelen forskningsmedel från EU har visat sig vara en god investering.

Tabell 35: Andelen forskningsintäkter som utgörs av EU-medel av de totala intäkterna för forskning

	2017	2016	2015
Andel forskningsintäkter	13 %	7 %	4 %

Källa: Agresso

När det gäller bidragsdelen av forskningsintäkterna så är fördelningen relativt lik föregående års fördelning. Noteras kan att KK-stiftelsens dominerande andel har minskat ytterligare med två procentenheter, vilket ligger i linje med Högskolans ambition att i högre grad diversifiera forskningsfinansieringen. Att andelen intäkter som utgörs av EU-medel har ökat får genomslag också i figur 3 som visar fördelningen av bidragsfinansiärerna.

Figur 3: Olika finansiärers andelar av bidragsintäkterna, i procent, år 2017.

Källa: Agresso

Forskningens ekonomiska resultat presenteras mer utförligt i avsnittet Ekonomiskt resultat och prestationer.

Samverkan och nyttiggörande

Mål i Högskolelagen om samverkan:

- *I högskolornas uppgift ska ingå att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta. (1 kap 2 §)*

I Högskolans utvecklingsplan betonas vikten av samverkan. Samverkan bidrar till en långsiktig och systematisk utveckling av såväl Högskolans utbildning och forskning som det omgivande samhället. I detta avsnitt beskrivs ett antal aktiviteter som genomförts under året i syfte att skapa, utveckla och fördjupa olika typer av samverkan.

Aktiviteter som rör samverkan ryms även inom områden som redovisas i andra delar av årsredovisningen. Exempel på detta är anpassning av utbildningsutbudet till det omgivande samhällets behov (se sid 17) och forskningskommunikation (se sid 39).

Samverkansplattformar

Samverkansplattformarna utgör arenor för dialog och samverkan mellan akademi och arbetsliv. På detta sätt främjas kunskapsutbyte mellan Högskolan och näringsliv, region, kommuner, organisationer och studenter. Detta bidrar i sin tur till en ökad tillgång till kompetens, fler innovationer, en ökad konkurrenskraft och fler etableringar i regionen.

År 2017 fanns följande samverkansplattformar etablerade; Sweden Game Arena (SGA), Centrum för Ledarskap och Arbetsliv i Skaraborg (CLAS), Industrial Innovation Arena (ASSAR), Bioscience for Society (BioS) och Privacy, Information and Cyber Security (PICS). Dessa plattformar är knutna till olika forsknings- och utbildningsmiljöer vid Högskolan och har därmed en tydlig ämnesmässig inriktning. Under året har dessutom planering skett av ytterligare en plattform, Hälsotekniskt centrum (HTC), i syfte att främja samverkan kring forskning och utbildning inom området hälsa och vård.

Samarbetsavtal med Skaraborgs kommuner

Möjligheterna till ökad samverkan mellan Högskolan och det omgivande samhället främjas också av de samarbetsavtal som under året ingåtts med kommunerna i närområdet. Avtal har tecknats med såväl Skövde kommun som med Skaraborgs kommunalförbund. Fördjupad samverkan planeras inom flera olika områden, till exempel näringslivsutveckling, kunskaps- och kompetensutveckling inom kommunal vård och omsorg, bostads- och lokalfrågor samt marknadsföringsfrågor.

Mentorprogrammet

Mentorprogrammet syftar till att skapa förutsättningar för erfarenhetsutbyte mellan Högskolans studenter och personer yrkesverksamma i näringsliv och organisationer. Programmet pågår under ett halvår, från oktober till april. Mentor och adept träffas på tu man hand en gång i månaden. Utöver detta arrangerar Högskolan gemensamma träffar där hela gruppen nätverkar och tar del av olika föreläsningar på tema arbetsliv.

I det program som pågick under våren 2017 (som inleddes hösten 2016) ingick 50 mentor-/adeptpar och i det program som startade i oktober 2017 ingår 45 par. Teman för de gemensamma träffar som anordnats under året har varit motivation på arbetsplatsen - både i vardagen och under perioder av förändring, att skapa nya yrkesnätverk samt mellanmännisklig

kommunikation och feedback. Studenterna som deltar i det program som startade under hösten kommer från femton olika utbildningsprogram och deras mentorer representerar drygt 35 olika företag eller organisationer i tio olika kommuner.

Alumner

Högskolan fångar upp blivande alumner redan under studietiden. Alumnerna ingår som en naturlig del i många av Högskolans aktiviteter, till exempel mentorprogrammet, exjobbExpo samt andra samverkansaktiviteter. De erbjuds att delta i en alumndatabas samt länkas samman med Högskolans LinkedIn-konto. Antalet alumner kopplade till kontot har ökat under året. Alumnerna uppmärksammades särskilt år 2017 i samband med firandet av Högskolans 40-årsjubileum.

Attraktivitet och synlighet för Högskolans utbildning

Mål i Högskolans utvecklingsplan om attraktivitet och synlighet:

- *Högskolans utbildningar är så attraktiva och kända att det i genomsnitt finns minst 1,6 behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs.*

Högskolans utbildning ska vara attraktiv och synlig, enligt Högskolans utvecklingsplan. Rekrytering av studenter är därför ett prioriterat område. Under året har olika aktiviteter anordnats för att främja rekryteringen.

Rekrytering och synlighet

I mars arrangerades Öppet Hus som besöktes av intresserade studenter. Högskolans utbildningar har marknadsförts via besök vid lokala gymnasieskolor, samlingsytor för målgrupper och mässor. Samverkan med gymnasieskolor har aktivt skett på olika sätt. Elever från skolor med teknikinriktning har bjudits in till besöksdagar, lärare från Högskolan har besökt gymnasierna för att förankra och stötta kring teknikämnena samt informera om valen som finns efter gymnasiestudierna. Högskolan har också deltagit i en regional styrgrupp för Teknikcollege samt samarbetat med rektorer, lärare och påverkare inom gymnasierna i Skaraborg.

Under 2017 har Högskolan varit representerad på montrar på flertalet mässor runt om i landet, exempelvis på Kunskap och Framtid i Göteborg, SACO-mässan i Stockholm och Möjligheternas Värld i Skövde. Möjligheternas Värld är ett arrangemang där elever i årskurs 8 i närområdet inbjuds till en teknikmässa, med syftet att öka intresset för utbildning och arbete inom teknikområdet. Sweden Game Conference arrangerades för femte året i rad och Högskolan ansvarade för en stor del av arrangemanget. Under konferensen besöktes Skövde av nationella och internationella talare. Mässan kopplad till konferensen lockade besökare som ville ta del av allt det som finns inom dataspelsområdet i Skövde.

Utbildningarnas attraktivitet

Utbildningarna vid Högskolan är generellt sett attraktiva. Utvecklingsplanens mål om ökat antal behöriga förstahandssökande per antagen följs upp via den statistik som SCB presenterar årligen för sökande till höstterminen, se tabell 36. I statistiken räknas både programstudenter och kursstudenter, såväl de som tidigare studerat som de som studerar för första gången. Som framgår av tabellen minskade söktrycket något hösten 2017, jämfört med föregående års hösttermin.

Tabell 36: Antal behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs

	Ht 2017	Ht 2016	Ht 2015
Totalt	1,1	1,2	1,2
-varav kvinnor	1,0	1,2	1,1
-varav män	1,1	1,2	1,2

Källa: SCB: Sveriges officiella statistik, Statistiska meddelanden UF 46 SM 1701, UF 46 SM 1601, UF 46 SM 1501

Uppdragsutbildning

Högskolan bedriver uppdragsutbildning inom områdena skräddarsydd utbildning, erbjuden utbildning samt offentlig upphandling. Utbildningar till offentlig sektor dominerar men kurser säljs även till den privata sektorn. I stor utsträckning baseras innehållet i uppdragsutbildningen på den forskning som bedrivs vid Högskolan.

Som visas i tabell 37 uppgick resultatet av uppdragsutbildningen år 2017 till 7 660 tkr, en ökning från föregående år med 881 tkr.

Tabell 37: Uppdragsverksamhet i tkr

	2017	2016	2015
Uppdragsverksamhet	10 351	10 259	10 738
varav uppdragsutbildning	7 660	6 779	7 905

Källa: Agresso

Under året har Högskolan ingått avtal, genomfört och påbörjat 59 uppdragsutbildningar för 34 olika uppdragsgivare. Av tabell 38 framgår att totalt 1 351 personer har deltagit i uppdragsutbildning. Av dessa har 682 personer deltagit i poänggivande kurser vilket motsvarar 59 helårsstudenter, en ökning från 2016 med 15 helårsstudenter. Inom ej poänggivande kurser har antalet deltagare däremot minskat.

Tabell 38: Antal deltagare inom uppdragsutbildning

	2017	2016	2015
Helårsstudenter inom poänggivande kurser*	59	44	49
-varav kvinnor	30	22	18
-varav män	29	22	31
Antal deltagare i poänggivande kurser**	682	581	485
-varav kvinnor	421	357	262
-varav män	261	224	223
Antal deltagare i ej poänggivande kurser**	669	1 331	1 326
-varav kvinnor	425	824	661
-varav män	244	507	665

*Källa: Ladok. ** Interna uppgifter

Ett återkommande intresse finns för kurser inom området hälsa och vård där merparten av uppdragsutbildningarna finns. Ett samarbete mellan olika ämnesområden har påbörjats kring kurser för personer i ledande positioner. En ökning noteras av sålda uppdragsplatser på reguljära kurser och program, till exempel inom sjuksköterskeutbildning och socialrätt.

För 2017 kan särskilt nämnas en stor efterfrågan på kursen *Introduktion till Lean inom tjänsteproduktion*.

Även nya uppdragsutbildningar har tillkommit inom områdena styrkefokuserade, motiverande samtal med inslag av empati och yrkesetik inom socialtjänst samt barn- och elevhälsa.

Högskolan har även under året ingått en överenskommelse med Västra Götalandsregionen angående ett uppdrag som ingår i *Informationssäkerhetsprogrammet 2020*. Programmet är en aktivitet i regionen baserad på den regionala digitala agendan. Syftet med utbildningen är att stödja informationssäkerhetssamordnare i Västra Götalands kommuner i införandet av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.

Jämställdhet

Mål i Högskolelagen om jämställdhet och mångfald:

- *I högskolornas verksamhet skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iakttas och främjas. (1 kap 5 §)*

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2017 vad gäller jämställdhetsintegrering:

- *Jämställdhetsintegreringsplanen ska vara upprättad senast den 15 maj 2017 och varje universitet och högskola ska redovisa åtgärder och resultat utifrån planen i sina årsredovisningar för 2017 – 2019.*

Jämställdhet är ett prioriterat område, såväl nationellt som lokalt vid Högskolan. I Högskolans utvecklingsplan anges att jämställdhet är en förutsättning för excellens och att jämställdhetsarbetet ska genomsyra hela lärosätet. I enlighet med målet i regleringsbrevet har en handlingsplan för jämställdhetsintegrering för 2017-2019 upprättats. Handlingsplanen beslutades och skickades till Nationella sekretariatet för genusforskning i maj 2017.

I handlingsplanen formuleras ett antal övergripande utvecklingsmål inom följande områden:

Utveckling av studiemiljö, utbildning och studieval:

- Högskolan erbjuder en normmedveten utbildning och en studiemiljö med mindre könsbundna studieval och som inte påverkas av kön eller föreställningar om kön
- Jämställdhet är en integrerad del i Högskolans utformning, genomförande och uppföljning av utbildningar

Utveckling av organisation, planering och uppföljning:

- Högskolan erbjuder medarbetare såväl som framtida medarbetare en arbetsplats som präglas av normmedvetenhet och där arbetsmiljö, rekrytering, karriärvägar och kompetensutveckling inte påverkas av kön eller föreställningar om kön
- Jämställdhetsperspektiven är integrerade i strategiska och stödjande verksamhetsprocesser samt i styrande dokument

Utveckling av processer, medelstildelning och uppföljning inom forskning:

- En normmedvetenhet präglar fördelningen av personella resurser, processen med forskningsansökningar och tilldelning av forskningsmedel

I syfte att arbeta vidare för att implementera handlingsplanens mål tillsatte rektor hösten 2017 en samordningsgrupp för jämställdhetsintegrering. Gruppen har inlett sitt arbete som främst rör koordinering, uppföljning, återkoppling och övergripande kommunikationsinsatser. På mer operativ nivå har varje institution, i sin verksamhetsplan, utformat specifika jämställdhetsmål för den kommande treårsperioden. Jämställdhetskoordinatorer har också utsetts vid flera institutioner och avdelningar.

Jämställdhet inom utbildning

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om jämställdhet inom utbildning:

- *Minst 40 % av studenterna inom utbildningsområdet teknik är kvinnor, minst 20 % av studenterna inom utbildningsområdena medicin och vård är män och minst 35 % av studenterna inom utbildningsområdena samhällsvetenskap och juridik är män.*

Frågor som rör jämställdhet inom utbildning har varit i fokus under år 2017. Inom den särskilda projektgrupp som arbetat med Högskolans övergripande plan för jämställdhetsintegrering har det funnits flera undergrupper varav en som särskilt arbetar med frågor som rör utbildning. Som framgår nedan har också konkreta insatser för jämställdhet inom utbildning gjorts av institutioner och fakultetsnämnd under året.

Nätverket för kvinnor inom ingenjörsutbildningarna, QI (Qvinnliga ingenjörer), har fortsatt den verksamhet som startades för ett par år sedan. Ett viktigt mål för nätverket är att skapa ett större intresse för ingenjörsutbildningar bland kvinnor. I det arbetet ingår att lyfta inspirerande förebilder som är kvinnor inom yrkeskåren samt arbeta för en jämställd bild av ingenjörsyrket. Under året har QI bland annat arrangerat inspirationsföreläsningar.

Sedan flera år tillbaka finns det inom dataspelsutbildningarna ett nätverk för kvinnor, Donna. Nätverket, som har som mål att inspirera och bana väg för kvinnor som spelskapare, har varit aktivt under året. Exempel på arrangemang under året är *Donna Day*. Kvinnliga spelstudenter från hela landet bjöds då in till workshops och nätverkande med kvinnliga spelutvecklare. Arrangemanget, som ägde rum i samband med Sweden Game Conference, planeras återkomma varje år. Donna har också, liksom QI, inbjudit till olika inspirationsföreläsningar.

Det projekt som tidigare har inletts för att öka andelen män i vårdutbildningarna har fortlöpt under år 2017. Aktiviteterna har främst rört information om och marknadsföring av sjuksköterskeutbildningen.

I fakultetsnämndens arbete med nytt lokalt kvalitetssystem har jämställdhetsintegrering betonats på olika sätt, bland annat vid revidering av styrdokument. Ett exempel på detta är att de matriser som visar säkring av examensmål i utbildningsprogram nu även ska inkludera integrering av jämställdhetsperspektiv. Matriser av detta slag finns för samtliga program.

Könsfördelning bland studenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Inom den samlade gruppen av studenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är könsfördelningen relativt jämn, med något fler kvinnor än män bland studenterna. År 2017 utgjorde kvinnorna 52 % av det totala antalet helårsstudenter. Könsfördelningen inom de olika utbildningsområdena är ojämnare än inom den samlade studentgruppen. Tabell 39 visar andelen kvinnor och män inom de utbildningsområden där en stor snedfördelning råder och där mål om en jämnare fördelning anges i utvecklingsplanen. Kvinnorna är i majoritet inom samhällsvetenskap och juridik samt inom medicin och vård. En motsatt situation finns inom teknik där männen är överrepresenterade.

Tabell 39: Andel kvinnor och män inom vissa områden

	2017	2016	2015
Andel kvinnor inom teknik	27 %	29 %	30 %
Andel män inom medicin och vård	11 %	10 %	9 %
Andel män inom samhällsvetenskap och juridik	28 %	27 %	26 %

Källa: Ladok

Den ojämna könsfördelningen är relativt konstant under jämförelseperioden. Inom medicin och vård samt samhällsvetenskap och juridik syns dock positiva trender, med en blygsam men ändå successiv ökning av det underrepresenterade könet. Inom teknikutbildningarna har utvecklingen varit den motsatta, med en minskande andel kvinnor.

Tabell 40: Andel kvinnor och män i procent av helårsstudenter inom program

Utbildningsprogram	2017		2016		2015	
	K	M	K	M	K	M
Dataspelsprogram	24	76	20	80	20	80
Program inom ekonomi	67	33	68	32	69	31
Ingenjörsprogram	23	77	27	73	27	73
Program inom informationsteknologi	17	83	16	84	16	84
Läraryr	64	36	68	32	68	32
Program inom naturvetenskap	63	37	61	39	59	41
Program inom vård och hälsa	88	12	90	10	91	9
Övriga program	62	38	60	40	58	42

K=Kvinnor, M=Män. Källa: Ladok

I tabell 40 redovisas andelen män och kvinnor inom de olika utbildningsprogrammen. Den utveckling av könsfördelningen som visas genom fördelningen på olika områden märks även i programmen.

Inom dataspelsprogrammen har snedfördelningen minskat med fyra procentenheter jämfört med föregående år. Kvinnorna utgör nu nästan en fjärdedel av studentpopulationen. I programmen inom områdena ekonomi samt vård och hälsa noteras också en utveckling mot en jämnare fördelning, med en ökande andel män under jämförelseperioden. Inom ingenjörsprogrammen har dock kvinnorna minskat i jämfört med år 2016.

Som framgår av redovisningen syns flera tecken på en positiv utveckling vad gäller studenternas könsfördelning. Förändringen går dock relativt långsamt och den gäller heller inte alla områden där snedfördelning råder. Utvecklingsplanens mål om jämnare könsfördelning är också mycket ambitiösa. Den nya handlingsplanens fokus på ytterligare åtgärder för jämställdhetsintegrering – som inkluderar aktiviteter för breddad rekrytering vad gäller kön – är därför viktigt och välbehövligt.

Könsfördelning bland forskarstuderande

Könsfördelningen bland de forskarstuderande framgår av tabellerna 41 och 42. Fördelningen har blivit något jämnare med 29 kvinnor (38 %) och 47 män (62 %), jämfört med 2016 då fördelningen var 25 kvinnor (35 %) och 47 män (65 %). Av de nya studenter som antogs under 2017 var fördelningen jämn, med 8 kvinnor och 9 män.

Tabell 41: Antal kvinnor och män av forskarstuderande totalt

	2017	2016	2015
Antal forskarstuderande	76	72	68
varav kvinnor	29	25	26
varav män	47	47	42
Antal nya forskarstuderande	17	16	11
varav kvinnor	8	5	2
varav män	9	11	9

Källa: Interna uppgifter

Av tabell 42 framgår att könsfördelningen bland de forskarstuderande inom den egna forskarutbildningen är något mer ojämn, med 14 kvinnor (31 %) och 31 män (69 %). I den grupp av studenter som antagits under året är dock fördelningen mellan könen helt jämn, med fem kvinnor och fem män.

Tabell 42: Antal kvinnor och män av forskarstuderande inom utbildning i egen regi

	2017	2016	2015
Antal forskarstuderande inom utbildning i egen regi	45	41	33
varav kvinnor	14	11	9
varav män	31	30	24
Antal nya forskarstuderande inom utbildning i egen regi	10	10*	10
varav kvinnor	5	8	8
varav män	5	2	2

* Uppgiften för 2016 är rättad till 10 istället för 9. Källa: Interna uppgifter

Jämställdhet inom forskning

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2017 vad gäller rekryteringsmål för professorer:

- *Under 2017 – 2019 har lärosätet ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 43 procent kvinnor. I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om jämställdhet inom forskning:

- *Minst 45 % av Högskolans professorer är kvinnor. Inom varje forskningsmiljö är minst en tredjedel av professorerna kvinnor och minst en tredjedel män.*

Lika villkor för kvinnor och män lyfts i Högskolans utvecklingsplan fram som ett prioriterat och utmanande mål. Beaktande av jämställdhetsperspektiv inom forskningen innebär bland annat en strävan mot en jämn könsfördelning i gruppen av professorer och bland övrig forskande personal. Vidare ska en normmedvetenhet prägla processen med forskningsansökningar och tilldelning av forskningsmedel. Målen tydliggörs i den plan för jämställdhetsintegrering som fastställdes år 2017.

Könsfördelning inom gruppen av professorer

Under 2015 rekryterades tio nya professorer, sex av dem var kvinnor. År 2016 var det en ny professor som tillkom, en man.

Fyra professorer har tillkommit under 2017, varav en kvinna. Av dessa är en befordrad och

tre är externt rekryterade. De forskningsmiljöer som fått nya professorer är Hälsa och lärande (två professorer, varav en kvinna och en man) och Virtual Engineering (två professorer varav båda män).

Tabell 43: Andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer

	2017	2016	2015
Andel kvinnor	25 %	0 %	60 %

Källa: Primula

Högskolan har under 2017 rört sig i rätt riktning vad gäller andelen professorer som är kvinnor. En liten ökning om en procentenhet noteras, se tabell 44. Ambitionen är att senast 2022 ska minst 45 % av professorerna vara kvinnor.

Tabell 44: Andelen kvinnliga professorer av det totala antalet professorer

	2017	2016	2015
Andel kvinnor	35 %	34 %	34 %

Källa: Primula

I förhållande till målskrivningen är det endast en forskningsmiljö, se tabell 45, som når målet om en könsfördelning bland professorer motsvarande en tredjedel av respektive kön. Övriga miljöer uppvisar en könsmässig snedfördelning bland professorer; en forskningsmiljö har enbart manliga professorer. Siffrorna bygger på det totala antalet personer med anställningsformen professor (inklusive adjungerade professorer), oavsett tjänstgöringsgrad.

Tabell 45: Andelen professorer som är kvinnor respektive män inom Högskolans forskningsmiljöer

	2019		2018		2017	
	K	M	K	M	K	M
Framtidens företagande					25	75
Hälsa och lärande					75	25
Informationsteknologi					13	87
Systembiologi					33	67
Virtual Engineering					-	100

K=Kvinnor, M=Män. Källa: Primula

Jämställdhetsaspekt i publiceringsmönster

För att synliggöra jämställdhetsaspekten i publiceringsmönstret på Högskolan görs en sammanställning av publikationerna uppdelat på andel män och kvinnor som författat publikationer.

Tabell 46: Andel kvinnor och män i procent av författare med hemvist vid Högskolan

	2017		2016		2015	
	K	M	K	M	K	M
Fördelning totalt	40	60	35	65	40	60

K=Kvinnor, M=Män. Källa: Interna uppgifter

Tabell 46 visar på en positiv återhämtning av könsfördelningen bland författare till publikationer med Högskolan i Skövde som hemvist. Fördelningen ligger nu i intervallet 40-60, vilket är gränsvärden för en jämställd fördelning.

Inom de olika forskningsmiljöerna ser dock fördelningen olika ut, beroende på om forskningsområdena traditionellt är mansdominerade (exempelvis ingenjörsvetenskap) eller kvinnodominerade (exempelvis omvårdnad).

För att sätta siffrorna i relation till helheten kan jämförelse göras med proportionen 43 % kvinnor och 57 % män anställda med lägst doktorsexamen. Det motsvarar relativt väl könsfördelningen i det totala antalet publiceringar.

Jämställdhet inom stöd- och ledningsprocesser

Under 2017 har ett arbete påbörjats för att öka medvetenheten om vikten av jämställdhet inom stöd- och ledningsprocesser. Det påbörjade arbetet är en förutsättning för att Högskolan ska kunna integrera jämställdhetsperspektivet systematiskt när det gäller planering, utformning samt uppföljning av stöd- och ledningsprocesser. Arbetet kommer i förlängningen att bidra till att jämställdhet genomsyrar Högskolans styrande dokument.

Bibliotek

Mål i Högskoleförordningen om Högskolebibliotek:

- *Ett högskolebibliotek ska avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till andra högskolebiblioteks förfogande (2 kap 16 §)*

Mål i Bibliotekslagen om Högskolebibliotek:

- *Det ska finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434). Dessa bibliotek ska svara för biblioteksverksamhet inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid universitetet eller högskolan (12 §)*

I Högskolans utvecklingsplan 2017-2022 är digitalisering för hållbar utveckling ett övergripande tema. Under 2017 har Högskolebiblioteket fortsatt att förvärva digitala informationsresurser i form av e-böcker, e-tidskrifter och databaser framför deras tryckta motsvarigheter. Antalet e-böcker överstiger nu antalet tryckta böcker. Den tryckta samlingen har minskat under året beroende på att en översyn av hela boksamlingen skett, i vilken dubletter och titlar har gallrats. Under 2017 har också merparten av boksamlingen fått ny klassning och hylluppställning enligt det sifferbaserade klassificeringssystemet Dewey. En fördel med detta system, till skillnad från det tidigare använda SAB-systemet, är att det är internationellt och underlättar för Högskolans internationella studenter, men också vid förvärv av böcker.

Det finns en uttalad ambition nationellt och internationellt att ställa om vetenskaplig publicering av artiklar och forskningsdata till att vara öppet tillgängliga (Open Access). I det arbetet har biblioteket en viktig roll att fylla. Under slutet av 2017 har ett nytt förlagsavtal tecknats i vilket författaravgiften för publicering av artiklar som öppet tillgängliga ingår. Under 2017 har också ett arbete kring uppbyggnad av kompetens för support i hantering och publicering av forskningsdata påbörjats. Arbetet sker i samarbete mellan flera avdelningar på Högskolan och med närliggande lärosäten.

Tabell 47: Biblioteksverksamhetens utveckling

	2017	2016	2015
Antal besökare per år *	143 519	147 620	139 968
Antal e-böcker	147 700	139 000	137 776
Antal tryckta böcker **	82 888	108 133	119 789
Antal e-tidskrifter *	15 010	19 168	17 450
Antal tryckta tidskrifter *,*****	112	118	150
Antal lån av tryckta böcker **	20 368	24 031	26 251
Antal fjärrinlån inklusive kopior ***	428	665	771
Antal fjärrutlån, initiala lån **	612	626	583
Antal deltagare inom undervisning i informationskompetens *	3 348	3 016	2 825
Antal nedladdningar av fulltext från DiVA ****	178 176	163 438	158 680
Antal konsultationer i Studieverkstan *	396	381	343

Källa: *Intern uppgifter. **minskning pga tidigare dubbleringar är borttagna. ***Libris samt Mikromarc. ****DiVA Wiki. *****2015 inkl. dagstidningar

Medarbetare

Som framgår av Högskolans utvecklingsplan är medarbetarna lärosätets viktigaste tillgång. Högskolan ska vara en attraktiv arbetsplats dit potentiella medarbetare söker sig och där redan anställda medarbetare ges förutsättning för utveckling.

Viktiga aspekter för att skapa en attraktiv arbetsplats är väl etablerade strukturer för kompetensförsörjning och kompetensutveckling, en god arbetsmiljö och, inte minst, en god kultur där positiva värden betonas och främjas. Grunden för detta utgörs av ett professionellt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap.

De personalrelaterade frågorna presenteras i fyra avsnitt, *personalstruktur, kompetensförsörjning, arbetsmiljö och bisysslor*.

Personalstruktur

Vid Högskolan fanns i december 2017 totalt 540 personer anställda, motsvarande 457,5 årsarbetskrafter, tabell 48. Jämfört med föregående år är det en ökning med två personer, och cirka tre årsarbetskrafter.

Totalt sett är könsfördelningen bland personalen vid Högskolan jämn med 49 % kvinnor och 51 % män. Könsfördelningen skiljer sig dock mellan olika personalkategorier. Inom lärarkåren är 44 % kvinnor och 56 % män. Kategorierna doktorander och annan forskande och undervisande personal är mansdominerade medan kategorierna teknisk/administrativ personal inom verksamhetsstödet och institutionerna samt bibliotekspersonal är kvinnodominerade. Könsfördelningen är totalt sett oförändrad jämfört med föregående år. Personalstrukturen presenteras i sin helhet i tabell 48.

Chefsbefattningar och ledningsuppdrag bemannades under året av totalt 38 personer, av dessa var 17 kvinnor. Andelen kvinnor uppgick därmed till knappt 45 %. I jämförelse med föregående år är könsfördelningen inom chefs- och ledarkategorin i princip densamma.

Av alla anställningar vid Högskolan, undantaget anställningar som per definition är tidsbegränsade, är 86 % tillsvidareanställningar. Bland lärarpersonalen har 84 % en tillsvidareanställning (undantaget doktorander och annan forskande och undervisande personal). Bland teknisk/administrativ personal och bibliotekspersonal har 88 % en tillsvidareanställning.

Genomsnittsåldern för alla anställda är 45 år vilket är i nivå med övrig statlig sektor. Under året har Högskolan inte haft några stora pensionsavgångar. Några större pensionsavgångar är heller inte att vänta under den kommande tioårsperioden.

Tabell 48: Antal anställda per 31 december 2017 (årsarbetskrafter inom parantes)

	2017			2016 ³			2015		
	Totalt	K	M	Totalt	K	M	Totalt	K	M
Professor (inklusive adjungerade professorer och gästprofessorer)	37 (24,5)	13 (9,1)	24 (15,4)	35 (24,1)	12 (8,2)	23 (15,9)	38 (25,3)	13 (8,2)	25 (17,2)
Biträdande professor	25 (18,4)	13 (9,9)	12 (8,5)	23 (21,0)	10 (8,7)	13 (12,3)	19 (16,5)	6 (4,2)	13 (12,3)
Lektor (inklusive adjungerade och kliniska lektorer)	134 (107,6)	53 (41,4)	81 (66,2)	147 (119,1)	57 (46,1)	90 (73,0)	140 (116,6)	60 (48,7)	80 (68,0)
Lektor, biträdande	19 (18,9)	9 (8,9)	10 (10,0)	18 (16,8)	8 (6,8)	10 (10,0)	12 (11,5)	5 (4,5)	7 (7,0)
Postdoktor	7 (6,8)	5 (5,0)	2 (1,8)	6 (6,0)	5 (5,0)	1 (1,0)	4 (3,3)	2 (1,3)	2 (2,0)
Adjunkt (inklusive adjungerade adjunkter)	105 (93,4)	51 (42,9)	54 (50,5)	104 (88,9)	48 (37,5)	56 (51,3)	97 (84,8)	45 (36,6)	52 (48,2)
Lärarpersonal totalt	327 (269,6)	144 (117,2)	183 (152,4)	333 (275,8)	140 (112,3)	193 (163,5)	310 (258,0)	131 (103,4)	179 (154,6)
varav disputerade	223 (177,2)	95 (76,2)	128 (101,0)	230 (187,9)	93 (75,7)	137 (112,2)	212 (172,8)	86 (67,1)	126 (105,6)
Annan undervisande och forskande personal	31 (20,9)	7 (5,3)	24 (15,6)	30 (21,0)	6 (4,0)	24 (17,0)	30 (19,7)	5 (3,3)	25 (16,4)
Doktorander*	32 (31,7)	11 (10,8)	21 (20,9)	26 (24,0)	9 (7,0)	17 (17,0)	24 (21,3)	8 (7,0)	16 (14,3)
Teknisk/administrativ personal verksamhetsstöd	125 (113,7)	82 (74,4)	43 (39,3)	121 (109,0)	79 (71,3)	42 (37,7)	132 (123,1)	84 (77,7)	48 (45,4)
Teknisk/administrativ personal institutionerna	10 (7,5)	9 (6,5)	1 (1,0)	14 (12,1)	12 (10,2)	2 (1,9)	14 (10,1)	11 (8,2)	3 (1,9)
Bibliotekspersonal	15 (14,1)	12 (11,1)	3 (3,0)	14 (12,8)	11 (10,0)	3 (2,8)	15 (13,2)	12 (10,3)	3 (2,9)
Anställda totalt	540 (457,5)	265 (225,1)	275 (232,4)	538 (454,4)	257 (214,6)	281 (239,8)	525 (445,4)	251 (209,9)	274 (235,6)

* Uppgifterna avser anställningar som doktorand. Källa: Primula

³ Från och med 2016 ingår personer anställda på vikariat (vikarie för någon annan person) i det totala antalet anställda. Tidigare år har dessa personer tagits bort från statistiken.

Kompetensförsörjning

Förordning om årsredovisning och budgetunderlag:

- *Myndigheten skall redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen skall det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål. (3 kap 3 §)*

Mål i utvecklingsplanen för år 2022 om andelen professorer och lärare med doktorsexamen:

- *Andelen av professorer av lärarpersonalen är minst 20 %. Andelen lärare med doktorsexamen av lärarpersonalen är minst 75 %.*

En god kompetensförsörjning är av yttersta vikt för verksamheten. Högskolan arbetar enligt utvecklingsplanens långsiktiga och definierade mål avseende lärar- och forskarkompetens. Dessa mål ligger till grund för den kompetensförsörjningsplanering som görs för varje ämne och i institutionernas verksamhetsplaner. Dessa planer följs upp under året, bland annat vid dialogmöten med Högskolans ledning. Högskolan arbetar ständigt med att utveckla arbetsformer för rekrytering i syfte att attrahera efterfrågad kompetens till institutioner och avdelningar vid verksamhetsstödet. Under året har satsningen på kompetensutveckling för personalen fortsatt, bland annat genom en digital kompetensplattform där olika utbildningar erbjudits samtliga medarbetare. Ett arbete inom området medarbetarskap har fördjupats genom ett nationellt nätverk där Högskolan medverkar. Nätverket drivs av Arbetsgivarverket. Syftet är att få utökad kunskap och samverka med andra statliga myndigheter vilket förväntas leda till ett mer framgångsrikt internt arbete.

Behov av ledarskapsutveckling och utbildning finns kontinuerligt och under året har två olika ledarskapsprogram genomförts. Ett högre ledarskapsprogram har varit riktat mot rektors ledningsgrupp och ett ledarskapsprogram för avdelningschefer har genomförts. Vidare har chefer haft möjlighet till individuell ledarutveckling genom chefsupportprogram och individuellt mentorskap. För Högskolans akademiska ledare inom utbildningsområdet har ett arbete påbörjats i syfte att stärka och synliggöra akademiska karriärvägar.

Professorer och lärare med doktorsexamen

Antalet professorer har ökat under året från 35 till 37 personer. Av det totala antalet professorer på Högskolan är 13 kvinnor och 24 män, vilket innebär att kvinnorna utgör 35 % av professorerna. Under 2017 har fyra män och två kvinnor anställts som professor, tre män och en kvinna har slutat inom kategorin.

Högskolan har 25 biträdande professorer, en ökning med två personer jämfört med år 2016. En avsikt med anställningsformen är att skapa förutsättningar för fortsatt meritering till professor. Antalet lärare med doktorsexamen har minskat från 230 till 223 personer. 19 personer med doktorsexamen har nyanställts eller har disputerat under året. 26 personer med doktorsexamen har slutat sin anställning.

Tabell 49: Andelen professorer⁴ av lärarpersonalen och andelen lärare med doktorsexamen

	2017*	2016	2015
Andel professorer av lärarpersonalen	11 %	11 %	12 %
varav andel kvinnor	4 %	4 %	4 %
varav andel män	7 %	7 %	8 %
Andel lärare med doktorsexamen	68 %	69 %	69 %
varav andel kvinnor	29 %	26 %	26 %
varav andel män	39 %	43 %	43 %

Andelen utgår från antalet personer inom gruppen lärare med doktorsexamen och professorer av lärarpersonalen.

* Från 2017 redovisas andel doktorsexamen av alla lärare, tidigare år redovisades andel doktorsexamen av de tillsvidareanställda lärarna. Källa: Primula

Andelen lärare med doktorsexamen är 68 %. Utgångspunkten är att i första hand rekrytera lärare med doktorsexamen.

Arbetsmiljö

Mål i utvecklingsplanen för år 2022 om arbetet med arbetsmiljö:

- *Högskolans medarbetare är mycket nöjda med sin arbetsmiljö. Medarbetarindex (eller motsvarande) i de medarbetarundersökningar som görs är för samtliga medarbetare minst 80 % och för chefer minst 85 %.*

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete har bedrivits under året.

Tabell 50: Högskolans medarbetarindex

	2016	2014	2012
Samtliga medarbetare	68 %	70 %	66 %
Chefer	78 %	82 %	77 %

Källa: Webbenkät som genomförts av QuickSearch.

Medarbetarundersökning genomförs vartannat år och under 2017 har det inte genomförts någon medarbetarundersökning. Arbetet med arbetsmiljön är dock ständigt pågående och finns med i institutionernas-, verksamhetsstöds-, fakultetsnämndens- och rektors kanslis verksamhetsplaner. En ny medarbetarundersökning planeras 2018.

⁴ I kategorin professor, i tabell 49, inkluderas befordrade professorer, adjungerade professorer och gästprofessorer till skillnad från tabell 43 där regleringsbrevet anger följande kriterier - I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.

Friskvård

Tabell 51: Nyttjandegrad av friskvårdsbidraget

	2017	2016
Nyttjandegrad (av totalt tilldelat)	56 %	53 %
Nyttjandegrad (hos aktiverade medarbetare)	91 %	91 %
Antal medarbetare som tilldelats bidrag	600*	585*
Antal aktiverade medarbetare	348	328

* Siffran avser medarbetare som fått friskvårdsbidrag under hela året genom att de arbetat delar av året. Bidraget tilldelas initialt 1 januari respektive år till befintligt anställda och sedan sker tilldelningen löpande till nyanställda under året för den delen av året de arbetar. Källa: ActiWay

Högskolan arbetar som tidigare med ett friskvårdsbidrag om 1 500 kr/år som nyttjas genom en friskvårdsportal. Syftet med friskvårdsbidraget är att uppmuntra till friskvårdsaktiviteter hos anställda och göra friskvårdssatsningarna tillgängliga och attraktiva för samtliga medarbetare. Gym- och gruppträning står för den aktivitet som medarbetarna vid Högskolan utnyttjat mest (39 %), detta följt av massage(24 %) och motionssim (11 %). Under året har flera aktiviteter med avsikt att sprida kännedom om friskvårdsbidraget genomförts, exempelvis affischering, rektorstal och annan riktad information till avdelningar med låg utnyttjandegrad.

Sjukfrånvaro

I tabell 52 redovisas de anställdas sjukfrånvaro i förhållande till den ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas också den andel av sjukfrånvaron som avser långtidssjukskrivning (sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer). I uppgifterna ingår även sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Den totala sjukfrånvaron är 3,4 % under år 2017, vilket är en ökning med 0,2 % jämfört med föregående år, siffrorna visar på en utjämning mellan könen.

Totalt har andelen långtidssjukskrivna ökat med 3,7 % jämfört med 2016. De fördjupade analyser som genomförts visar att några individer står för en förhållandevis hög andel av långtidssjukfrånvaron och att denna andel har ökat. Analyser visar att medarbetare vid Högskolan som har diagnoser av stressrelaterad karaktär ofta har långvariga, ibland fleråriga, sjukskrivningar oavsett kön och ålder. Högskolan är angelägen om en noggrann uppföljning av sjukfrånvaron och ett aktivt arbete med förebyggande och rehabiliterande insatser för långtidssjukskrivna. Under året har chefsutbildningar inom området arbetsmiljö och stress genomförts både specifikt inom avdelningar med hög andel långtids-sjukskrivna liksom allmänt för samtliga avdelningar. Möjligheter till förebyggande insatser på avdelningsnivå genom chefsstöd finns sedan tidigare men har utökats med ett mera aktivt arbete inkluderande företagssjuksköterska och rehabiliteringssjuksköterska genom företagshälsovården.

Tabell 52: Andel sjukfrånvaro i procent av arbetstid

	2017	2016	2015
Totalt	3,4	3,2	2,6
Kvinnor	3,9	4,5	3,7
Män	2,9	2,0	1,7
Anställda - 29 år	0,9	1,7	1,5
Anställda 30 - 49 år	3,4	3,9	2,8
Anställda 50 år -	3,8	2,2	2,6
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer)*	70,9	67,2	64,3

* Andelen långtidssjukskrivna är presenterad som andel av alla sjukskrivna. Källa: Primula

Bisysslor

Under 2017 har Högskolan arbetat med att ta fram en handlingsplan för att öka anmälningssgraden av bisysslor. Handlingsplanen har bland annat resulterat i en utbildning för medarbetarna, anpassningar i redovisningssystemet och tydligare information. Målet är en markant ökning av andelen anmälningar i januari 2018. Målet är att alla medarbetare ska anmäla om man har eller inte har bisyssla.

Under 2017 har 60 % av medarbetarna redovisat huruvida man har eller inte har bisyssla.

Ekonomiskt resultat och prestationer

Förordning om årsredovisning och budgetunderlag:

- *Myndigheten ska redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut.*

Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader.

Resultatredovisningen ska lämnas enligt en indelning som myndigheten bestämmer, om inte regeringen har beslutat annat. (3 kap 1 §)

Myndigheten ska fördela verksamhetens totala intäkter och kostnader enligt den indelning som följer av 1 § tredje stycket. (3 kap 2 §).

Ekonomiskt resultat

Samlad verksamhet

Resultatet för Högskolans samlade verksamhet uppgår under år 2017 till -15,4 miljoner kronor, se tabell 53. Resultatet fördelas med -13,0 miljoner kronor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive -2,4 miljoner kronor för forskning och utbildning på forskarnivå. Resultatet beror bland annat på omställning av utbildningsutbudet enligt utredningar under 2016, budgeterade satsningar för ökad forskning och digitalisering samt orealiserad värdeförändring på finansiella tillgångar.

De totala intäkterna uppgår under år 2017 till 459 miljoner kronor vilket innebär en marginell minskning jämfört med 2016. År 2016 var de totala intäkterna 466 miljoner kronor. Under budgetåret svarar anslagen för huvuddelen av intäkterna, 75 %.

Anslagsfinansieringen har minskat något de senaste åren, jämförelsetalen för år 2016 var 77 % respektive 79 % för 2015. Vi ser en ökning av icke anslagsfinansiering främst inom forskning och utbildning på forskarnivå. Inom forskningsområdet noteras en fortsatt tillväxt motsvarande cirka 10 % per år för forskning finansierad av bidrag.

Tabell 53: Intäkter, kostnader och verksamhetsutfall

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
Intäkter*	458 911	459 501	466 259
varav anslag	344 167	354 313	367 908
varav avgifter	23 201	22 310	23 827
varav bidrag	86 587	77 904	71 836
Kostnader	-474 342	-462 893	-453 988
Verksamhetsutfall	-15 431	-3 392	12 271

* I de totala intäkterna ingår även - förutom anslag, avgifter och bidrag - finansiella intäkter.

Källa: Regleringsbrev 2017, Agresso, Ladok

Årets underskott om -15,4 miljoner kronor kommer att balanseras i Högskolans myndighetskapital. Myndighetskapitalet uppgick vid utgången av 2017 till 113,8 miljoner kronor. Högskolans styrelse har fattat ett strategiskt beslut om att arbeta ned myndighetskapitalet till som lägst 50Mkr eller 10 % av omsättningen genom olika strategiska insatser.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

För år 2017 uppgick antalet anslagsfinansierade helårsstudenter till 3 357. Det är en minskning med 299 helårsstudenter i jämförelse med 2016 års utfall. Minskningen är en medveten strategi för anpassning av verksamheten till framtida anslagsnivåer samt för att skapa utrymme till satsningar inom prioriterade områden. Mellan 2016 och 2015 var minskningen 321 helårsstudenter. Högskolan överstiger takbeloppet med 601 tkr.

De totala intäkterna inom området uppgår till 321 miljoner kronor, se tabell 54. Intäkterna utgörs sedan flera år tillbaka till 93 % av anslag. Under året har lärosätet tagit i anspråk delar av de sparade anslag som finns. Kostnaderna har generellt minskat som en följd av anpassningen till kommande takbelopp. En viss ökning av personalkostnader har skett under året. Förklaring till detta kan, till viss del, härledas till en ökad semesterlönekostnad.

Avgifter har ökat något i volym (tkr) under 2017. Bidragen har minskat.

Tabell 54: Resultaträkning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Belopp i tkr	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter			
Anslag	296 744	307 607	326 737
Avgifter	20 894	19 239	21 741
Bidrag	2 897	5 596	5 336
Finansiella intäkter	241	240	116
Summa intäkter	320 776	332 682	353 930
Verksamhetens kostnader			
Personal	-227 147	-225 422	-231 013
Lokaler	-46 787	-48 708	-49 830
Övrig drift	-46 250	-47 327	-52 510
Finansiella kostnader	-709	-735	-394
Avskrivningar	-12 863	-15 108	-13 373
Summa kostnader	-333 756	-337 300	-347 120
Verksamhetsutfall	-12 980	-4 618	6 810
Transfereringar			
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	758	826	836
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	3 456	1 698	2 332
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	45	240	340
Lämnade bidrag	-4 259	-2 764	-3 508
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	-12 980	-4 618	6 810

Källa: Regleringsbrev 2017, Agresso, Ladok

Det sammantagna resultatet (kapitalförändringen) för området utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till -13,0 miljoner kronor.

Uppdragsutbildning

I tabell 55 redovisas resultatet inom uppdragsverksamheten, inom området utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Intäkterna för uppdragsutbildning har ökat något vid jämförelse med föregående år. Arbetet med uppdragsutbildning ligger på en nivå som den varit under ett flertal år. Högskolan har inte lagt stort fokus på detta område.

Tabell 55: Resultaträkning för uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Belopp i tkr	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter			
Avgifter	8 255	7 323	8 134
Bidrag	2 096	2 936	2 604
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	10 351	10 259	10 738
Verksamhetens kostnader			
Personal	-8 312	-8 125	-10 675
Lokaler	-486	-655	-854
Övrig drift	-1 363	-1 264	-1 361
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	17	-36	-41
Summa kostnader	-10 144	-10 080	-12 931
Verksamhetsutfall	207	179	-2 193
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	551	493	0
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	45	116	810
Lämnade bidrag	-596	-609	-810
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	207	179	-2 193

Källa: Agresso

Redovisning av den samlade avgiftsfinansierade verksamheten, enligt särskild tabell i regleringsbrevets bilaga 4, lämnas i årsredovisningens finansiella del.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkterna inom området forskning och utbildning på forskarnivå fortsätter att öka för femte året i rad. Lärosätet har en 59 % ökning av forskningens intäkter mellan 2012 – 2017.

Intäkterna uppgår till 138,1 miljoner kronor, se tabell 56. 65,7 % av intäkterna utgörs av externa medel. Bidragsintäkterna har ökat med 11,5 miljoner kronor i förhållande till år 2016. Lärosätet kan konstatera att bidragen till forskningen har haft en årlig tillväxt med 10 % per år sedan 2010. Ökningen följer de mål som finns i Högskolans utvecklingsplan för perioden 2017 - 2022. Arbetet med profilering av forskningen vid Högskolan leder till mer komplexa och ekonomiskt större projekt inom vissa områden. Högskolans styrelse har under perioden 2014 – 2016 avsatt särskilda medel som en satsning för att attrahera forskningsfinansiering från EU. Under 2017 har arbetet fått effekt.

Personalkostnadsökningen beror till viss del på semesterlönekostnaden samt att antalet projekt har ökat under året. Driftskostnaderna har ökat jämfört med 2016, detta också till följd av ökat antal projekt.

Tabell 56: Resultaträkning för forskning och utbildning på forskarnivå

	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter			
Anslag	47 423	46 706	41 171
Avgifter	2 307	3 071	2 087
Bidrag	83 691	72 308	66 499
varav från forskningsråd	5 008	5 538	4 747
varav från statliga myndigheter	9 225	11 436	12 642
varav från kommun/landsting	8 047	6 709	6 522
varav från EU	17 569	9 298	3 954
varav från svenska företag	6 814	7 069	5 472
varav från svenska org utan vinstsyfte	36 974	32 258	33 162
varav från utländska org utan vinstsyfte	54	0	0
Finansiella intäkter	4 714	4 734	2 572
Summa intäkter	138 135	126 819	112 329
Verksamhetens kostnader			
Personal	-112 837	-103 144	-87 944
Lokaler	-9 993	-8 282	-7 094
Övrig drift	-16 929	-13 618	-11 129
Finansiella kostnader	-1	-1	-9
Avskrivningar	-826	-548	-692
Summa kostnader	-140 586	-125 593	-106 868
Verksamhetsutfall	-2 451	1 226	5 461
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	3 438	742	0
Övriga medel för finansiering av bidrag	3 035	31 471	4 104
Lämnade bidrag	-6 473	-32 213	-4 104
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	-2 451	1 226	5 461

Källa: Regleringsbrev 2017, Agresso

I tabell 57 redovisas resultatet inom uppdragsverksamheten, inom området forskning och utbildning på forskarnivå.

Tabell 57: Resultaträkning för uppdragsverksamhet inom forskning och utbildning på forskarnivå

	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter			
Anslag	0	0	0
Avgifter	1 764	2 436	1 848
Bidrag	0	0	0
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	1 764	2 436	1 848
Verksamhetens kostnader			
Personal	-1 615	-2 260	-1 443
Lokaler	-93	0	-86
Övrig drift	-110	-128	-117
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	0	-100	-210
Summa kostnader	-1 818	-2 488	-1 856
Verksamhetsutfall	-54	-52	-8
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	0	0	0
Övriga medel för finansiering av bidrag	0	0	0
Lämnade bidrag	0	0	0
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	-54	-52	-8

Källa: Regleringsbrev 2017, Agresso

Redovisning av den samlade avgiftsfinansierade verksamheten, enligt särskild tabell i regleringsbrevets bilaga 4, lämnas i årsredovisningens finansiella del.

Kostnad per prestation

I sammanställningen "Väsentliga uppgifter" presenteras kostnader per prestation med avseende på kostnad per helårsstudent, helårsprestation och referegranskad vetenskaplig publikation. I tabell 58 redovisas motsvarande kostnader per prestationer, uppdelat per institution.

Tabell 58: Kostnad institutionsvis per helårsstudent, helårsprestation och publikation

	2017	2016	2015
<i>Kostnad per helårsstudent (kr)*</i>			
Institutionen för bioteknik	90 795	95 176	89 960
Institutionen för handel och företagande	75 881	67 684	60 795
Institutionen för hälsa och lärande	117 336	91 003	82 015
Institutionen för ingenjörsvetenskap	133 352	120 399	106 525
Institutionen för informationsteknologi	97 227	97 926	91 706
<i>Totalt</i>	95 075	91 274	86 134
<i>Kostnad per helårsprestation (kr)*</i>			
Institutionen för bioteknik	121 522	125 810	130 547
Institutionen för handel och företagande	86 210	79 774	71 204
Institutionen för hälsa och lärande	125 805	106 625	92 539
Institutionen för ingenjörsvetenskap	172 745	160 625	147 079
Institutionen för informationsteknologi	122 422	121 654	118 385
<i>Totalt</i>	112 832	111 671	106 772
<i>Kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation (kr)**</i>			
Institutionen för bioteknik	442 324	598 316	524 071
Institutionen för handel och företagande	496 493	332 513	231 569
Institutionen för hälsa och lärande	264 345	236 646	172 153
Institutionen för ingenjörsvetenskap	1 025 344	801 446	941 445
Institutionen för informationsteknologi	604 525	466 136	463 224
<i>Totalt</i>	536 589	448 550	424 079

Källa: *Ladok, Agresso. **Agresso, Intern uppgift

Kostnad för prestationer avseende samverkan

Enligt 3 kap. 1§ i Förordningen (SFS 2000: 605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna redovisa hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. Vad gäller prestationer för samverkan kan dessa vara av helt olika karaktär och ekonomiska mått är svåra att definiera och ställa i relation till prestationer. Ett sätt att åskådliggöra prestationer för samverkan kan vara att redovisa andelen av externt finansierad verksamhet i ekonomiska termer som omsättning i relation till total omsättning för grundutbildning respektive forskning, se tabell 59. Detta mått kan påvisa förändringen av samverkan med ekonomiska mått som bas.

Tabell 59: Andel externfinansierad verksamhet i procent

	2017	2016	2015
Grundutbildning	7,5	7,5	7,6
Forskning	65,7	63,2	63,3

Källa: Agresso

Finansiell redovisning

Resultaträkning 2017

Högskolans samlade verksamhet (tkr)

	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		344 167	354 313
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	23 201	22 310
Intäkter av bidrag		86 588	77 904
Finansiella intäkter	2	4 955	4 974
Summa intäkter		458 911	459 501
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-339 984	-328 566
Kostnader för lokaler		-56 780	-56 990
Övriga driftkostnader	4	-63 179	-60 945
Finansiella kostnader	5	-710	-736
Avskrivningar och nedskrivningar		-13 689	-15 656
Summa kostnader		-474 342	-462 893
Verksamhetsutfall		-15 431	-3 392
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		758	826
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		6 894	2 440
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	6	3 080	31 711
Lämnade bidrag		-10 732	-34 977
Summa transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	7	-15 431	-3 392

Balansräkning

Balansräkning (tkr)

Tillgångar	Not	2017-12-31	2016-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		0	0
Rättigheter och andra immateriella anläggnings tillgångar		1 259	2 431
Summa	8	1 259	2 431
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		27 960	25 958
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		14 603	18 920
Summa	9	42 563	44 878
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	75 028	70 314
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4 543	4 538
Fordringar hos andra myndigheter	11	5 853	6 914
Övriga kortfristiga fordringar	12	0	0
Summa		10 396	11 452
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		14 844	16 547
Upplupna bidragsintäkter		14 055	11 073
Övriga upplupna intäkter			
Summa	13	28 899	27 620
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	-4 658	-5 366
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		121 292	148 735
Kassa och bank		0	0
Summa		121 292	148 735
Summa tillgångar		274 779	300 064

Balansräkning (fortsättning)

Balansräkning (tkr)

Kapital och skulder	Not	2017-12-31	2016-12-31
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		129 282	132 674
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-15 431	-3 392
Summa	15	113 851	129 282
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		829	625
Övriga avsättningar		554	1 129
Summa	16	1 383	1 754
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	17	44 448	47 832
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	18	9 504	11 669
Leverantörsskulder	19	8 825	25 828
Övriga kortfristiga skulder	20	5 994	5 346
Depositioner		395	382
Förskott från uppdragsgivare och kunder		746	2 007
Summa		69 912	93 064
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		31 664	27 916
Oförbrukade bidrag		50 605	41 937
Övriga förutbetalda intäkter		7 364	6 111
Summa	21	89 633	75 964
Summa kapital och skulder		274 779	300 064

Anslagsredovisning 2017-12-31

Belopp i tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Om-disponerat anslagsbelopp	In-dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
16'2:49	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)							
16'2:49:001	Takbelopp	5 366	296 793			302 159	-297 501	4 658
16'2:50	Forskning och utbildning på forskarnivå							
16'2:50:001	Basresurs (ram)	0	47 423			47 423	-47 423	0
	Summa	5 366	344 216	0		349 582	-344 924	4 658

Finansiella villkor	Maximerat belopp i kr	Utnyttjat belopp i kr
Universitet och högskolor får belasta anslagen med kostnader för personskadeförsäkringar för studenter	24	16
Kostnaderna får högst uppgå till 24 kr per helårsstudent		

Tilläggsupplysningar

Kommentarer till noter

Högskolan i Skövde (Högskolan) om ingenting annat anges. Belopp i tkr där inte annat anges.

Undantag

Högskolan har undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Högskolan medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 % av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Högskolan medges undantag från bestämmelsen om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter enligt 2 kap 4 § tredje stycket enligt förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Högskolan ska i stället lämna uppgifter enligt bilaga 6 till regleringsbrevet "Väsentliga uppgifter".

Högskolan har undantag från bestämmelserna om budgetunderlag i 9 kap 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regeringen beslutar om särskilda anvisningar om vilka uppgifter som ska redovisas i budgetunderlaget.

Högskolan medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap 4 § förordningen (2000:605) andra stycket om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

Högskolan medges undantag från 2 kap 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011: 210) om finansiering av anläggningstillgångar.

Högskolan medges undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Högskolan har följt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till densamma. Högskolan följer god redovisningssed enligt ESV:s allmänna råd till 6 § Förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Högskolan avviker från allmänna råd utfärdade av ESV vid redovisningen av bärbara datorer samt immateriella anläggningstillgångar. Dessa avvikelser kommenteras i anslutning till aktuell post.

Transfereringar

Årets transfereringar består bl. a av medel från Anne-Marie och Gustaf Anders Stiftelse för mediaforskning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Polismyndigheten. Medel från Västra Götalandsregionen som vi transfererar vidare inom forskningssamarbete med Högskolan i Borås, Erasmusmedel, stipendiemedel till 3:e landsstudenter samt medel till Skövde Studentkår från Kammarkollegiet och från vårt anslag.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura har inkommit efter fastställd brytdag (2018-01-05) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. För förbättringsutgifter på annans fastighet ska värdet vara minst 100 tkr.

Följande avskrivningstider tillämpas:

<i>Datorer</i>	<i>3 år</i>
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>3 år</i>
<i>Maskiner, fordon m.m.</i>	<i>5 år</i>
<i>Inredning, möbler m.m.</i>	<i>7 år</i>
<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>	<i>10 år</i>

Högskolan avviker från ESV:s allmänna råd till 5 kap 4 § FÅB avseende rekommenderad livslängd för datorer. Högskolan redovisar inte bärbara datorer som anläggningstillgångar utan kostnadsför dem löpande. Anledningen till detta är att utrustningen inte har en ekonomisk livslängd om 3 år på grund av det slitage användningen innebär.

Enligt 5 kap 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag gäller: Utgifter för en utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens kommande år ska tas upp som Immateriell anläggningstillgång. Detta innebär att Högskolan tillämpar sedvanliga kriterier även för immateriella anläggningstillgångar som ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett värde på minst 20 tkr. För egenutvecklad immateriell anläggningstillgång ska värdet vara minst 100 tkr för att tillgången ska aktiveras.

Värdering av finansiella anläggningstillgångar

Högskolan finansiella anläggningstillgångar värderas till marknadsvärdet 2017-12-31, enligt 5 kap 13 § förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till 2018-01-05.

Ersättningar och uppdrag

Ersättningar till Högskolans styrelse år 2017 samt uppgifter om övriga uppdrag (uppdrag som anges är styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag, såväl svenska som utländska).

Styrelsen 2017/2018

Uppgifter om styrelsen enligt 7 kap 2 § FÅB gällande ersättning m.m. till styrelse och ledande befattningshavare.

Allmänna företrädare	tkr
Ejbyfeldt, Göran	0
Fagrell, Per	11
Falk, Pia	11
Gustafsson, Niklas	0
Kronqvist, Pia	0
<i>Ledamot i Sveriges Radio</i>	
<i>VD i Scenkonstbolaget i Östergötland AB</i>	
Lantz, Ann	11
Lifvergren, Svante	0
<i>VD och ordförande i Lean Logic Solutions AB</i>	
Norén, Kerstin	0
<i>Ledamot i Universitetet i Agder</i>	
<i>Ordförande i Vetenskap och allmänhet</i>	
Niklasson, Lars	1 070
<i>Ledamot i Gothia Innovation AB</i>	

Till företrädarna för verksamheten utgår inget arvode utan dessa fullgör sitt uppdrag inom ramen för sina respektive anställningar.

Gillsjö, Catharina (universitetslektor)	590
Norrström, Niclas (universitetslektor)	310
Syberfeldt, Anna (bitr. professor)	632

Företrädare för studenterna

Borovac, Tommy	0
Bergström, Erik	0
Lindblad, Mattias	11

Notupplysningar

Noter till resultaträkningen

Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2017	2016
§ 4 avgiftsförordningen	7 898	7 106
Avgiftsintäkter från tjänsteexport	4 686	4 546
Avgift enl. 6 kap 1 § Kapitalförsörjningsförordningen	0	0
Offentligrättsliga avgifter	721	835
Uppdragsutbildning	7 660	6 778
Uppdragsforskning	1 764	2 806
Övrigt	472	239
Summa	23 201	22 310

Not 2 Finansiella intäkter	2017	2016
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	2
Ränteintäkter avseende lån i Riksgäldskontoret	241	237
Ränteintäkter från bankmedel	507	658
Utdelning på aktier	1 569	1 454
Orealiserade värdeförändr. för finansiell tillg.	2 638	2 623
Summa	4 955	4 974

Not 3 Kostnader för personal	2017	2016
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter m.m.	224 113	216 564
Övriga personalkostnader	115 871	112 002
Summa	339 984	328 566

Lön till styrelseledamöter, kommittéer eller ej anställd personal (uppdragstagare) uppgår till 6 241 tkr

Not 4 Övriga driftskostnader	2017	2016
Reparationer, underhåll m.m.	1 781	1 733
Offentligrättsliga avgifter	5	0
Resor, representation, information	12 894	10 744
Inköp av varor	12 762	12 803
Inköp av tjänster	35 737	35 665
Summa	63 179	60 945

Not 5 Finansiella kostnader	2017	2016
Räntekostnader avseende räntekonto RGK	622	604
Räntekostnader avseende lån RGK	0	1
Räntekostnader avseende leverantörsskulder	11	3
Övriga räntekostnader	0	0
Bankkostnader	49	48
Realiserade valutakursförluster	28	80
Summa	710	736

Not 6 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2017	2016
EU	0	20 998
Stiftelser	1 868	9 344
Västra Götalandsregionen	1 167	1 352
Övriga	45	17
Summa	3 080	31 711

Not 7 Årets kapitalförändring	2017	2016
Kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	-21 423	-10 897
Kapitalförändring bidragsfinansierad verksamhet	5 754	7 415
Kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	238	90
Kapitalförändring finansiella aktiviteter	0	0
Summa	-15 431	-3 392

Noter till balansräkningen

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	2017	2016
IB anskaffningsvärde	4 489	4 489
Tillkommande tillgångar	0	0
Avgående tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	4 489	4 489
IB ackumulerade avskrivningar	-4 489	-3 063
Årets avskrivningar	0	-1 426
Avgående tillgångar	0	0
Ackumulerade avskrivningar UB	-4 489	-4 489
Bokfört värde	0	0

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2017	2016
IB anskaffningsvärde	8 246	9 013
Tillkommande tillgångar	273	1 449
Avgående tillgångar	0	-2 216
Anskaffningsvärde UB	8 519	8 246
IB ackumulerade avskrivningar	-5 815	-6 627
Årets avskrivningar	-1 445	-1 404
Avgående tillgångar	0	2 216
Ackumulerade avskrivningar UB	-7 260	-5 815
Bokfört värde	1 259	2 431

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2017	2016
IB anskaffningsvärde	51 286	48 674
Tillkommande tillgångar	7 050	2 612
Avgående tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	58 336	51 286
IB ackumulerade avskrivningar	-25 328	-20 885
Årets avskrivningar	-5 048	-4 443
Avgående tillgångar	0	0
Ackumulerade avskrivningar UB	-30 376	-25 328
Bokfört värde	27 960	25 958

Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2017	2016
IB anskaffningsvärde	87 002	83 294
Tillkommande tillgångar	2 879	10 223
Avgående tillgångar	0	-6 515
Anskaffningsvärde UB	89 881	87 002
IB ackumulerade avskrivningar	-68 082	-66 185
Årets avskrivningar	-7 196	-8 412
Avgående tillgångar	0	6 515
Ackumulerade avskrivningar UB	-75 278	-68 082
Bokfört värde	14 603	18 920

Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2017	2016
Bokfört värde (marknadsvärde)		
Aktiefonder	48 155	43 601
Obligationsfonder	26 873	26 713
Summa	75 028	70 314

Anskaffningsvärde

Aktiefonder	26 285	24 716
Obligationsfonder	27 798	27 290
Summa	54 083	52 006

I enlighet med ESV:s allmänna råd till 10§ Donationsförordningen är Högskolans donationer placerade hos Kammarkollegiets fondförvaltning. Kapitalet är placerat enligt följande:

	Anskaffningsvärde 171231	Marknadsvärde 171231	Avkastning/ utdelning	Värdeförändring 2017
Aktieindexkonsortiet Utland	5 319	10 771	333	14,4 %
Aktiekonsortiet Sverige	20 966	37 384	1 296	9,4 %
Räntekonsortiet	27 798	26 873	508	0,6 %

Not 11 Fordringar hos andra myndigheter

Kundfordringar statliga	1 352	1 604
Mervärdesskattefordran	4 381	4 921
Övriga fordringar	120	389
Summa	5 853	6 914

Not 12 Övriga kortfristiga fordringar

Fordringar personal	0	0
Summa	0	0

Not 13 Periodavgränsningsposter

Förutbetalda hyror	12 523	12 431
Upplupna bidragsintäkter (utomstatliga)	9 664	9 384
Övriga periodavgränsningsposter	6 712	5 805
Summa	28 899	27 620

Posten upplupna bidragsintäkter (utomstatliga) består av upparbetade kostnader avseende 32 bidragsfinansierade projekt år 2017. 2016 bestod posten av 30 bidragsfinansierade projekt.

Not 14 Avräkning med statsverket

Avräkning mot statsverket – IB	-5 366	-15 705
Redovisat mot anslag	344 924	355 138

Anslagsmedel som tillförs räntekonto	-344 216	-344 799
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-4 658	-5 366

Not 15 Balanserad kapitalförändring

Redovisning av myndighetskapital m.m.

	Belopp
A. Ackumulerat över- eller underskott (årets och balanserad kapitalförändring)	113 851
B. Årets totala kostnader	474 342
A i procent av B	24 %

Redovisning av kapitalförändring per område

	Balanserad kapital- förändring (A)	Årets kapital- förändring (B)	Summa (A+B)
Verksamhet			
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	113 002	-13 272	99 730
Uppdragsverksamhet (<i>enligt bilaga 4</i>)	530	292	822
Summa	113 532	-12 980	100 552

Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå	-31 246	-2 397	-33 643
Uppdragsverksamhet (<i>enligt bilaga 4</i>)	31 311	-54	31 257
Förändrad redovisningsprincip finansiella aktiviteter	15 685	0	15 685
Summa	15 750	-2 451	13 299

Förändring av myndighetskapitalet (enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, bilaga 8)

	Balan- serad kapital- föränd- ring, anslags- finan- sierad verk- samhet	Balan- serad kapital- förändring, avgifts- belagd verksam- het	Balan- serad kapital- föränd- ring i bidrags- finan- sierad verksam- het	Finan- siella aktiviteter	Kapital- förändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2016	72 144	32 318	9 135	15 685	- 3 392	129 282
A Ingående balans 2017	72 144	32 318	9 135	15 685	- 3 392	129 282
Föregående års kapitalförändring	-10 897	90	7 415	0	3 392	0
Ändrad redovisningsprincip	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-21 423	238	5 754	0	-15 431	-15 431
B Summa årets förändring	-21 423	238	5 754	0	-15 431	-15 431
C Utgående balans 2017	50 721	32 556	14 889	15 685		113 851

Not 16 Avsättningar	2017	2016
Ingående avsättning pensioner	625	846
+ Årets kostnad	546	0
- Årets utbetalning	-342	-221
= Utgående avsättning	829	625

Ingående avsättning övrigt	1 129	637
+ Årets kostnad	554	1 129
- Årets utbetalningar	-1 129	-637
= Utgående avsättning	554	1 129

Utgående avsättning avser övertalighet inom ett ämnesområde.

Not 17 Lån i Riksgäldskontoret	2017	2016
Ingående skuld	47 832	48 035
Lån upptagna under året	10 472	15 330
Årets amorteringar	-13 856	-15 533
Summa	44 448	47 832

Beviljad låneram	60 000	55 000
------------------	--------	--------

Nettoeffekten för decemberinvesteringar 2017 är -640 tkr

Not 18 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2017	2016
Skuld till Skatteverket (arbetsgivaravgifter)	6 102	5 639
Skuld till Skatteverket (mervärdesskatt)	536	1 393
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	2 866	4 637
Summa	9 504	11 669

Not 19 Leverantörsskulder

Leverantörsskulden 2016 berodde på att en betalningslimit överskreds. Detta innebar att de betalningar som skulle skett i slutet på december stoppades och blev gjorda först några dagar in i januari.

Not 20 Övriga kortfristiga skulder	2017	2016
Sociala avgifter och skatt	5 961	5 325
Övriga skulder	33	21
Summa	5 994	5 346

Not 21 Periodavgränsningsposter	2017	2016
Oförbrukade bidrag (statliga)	3 686	5 596
Oförbrukade bidrag (utomstatliga)	45 744	34 664
Oförbrukade bidrag angående transfereringar	1 175	1 677
Upplupna löner inkl sociala avgifter	1 436	2 393
Semesterlöneskuld inkl sociala avgifter	25 303	20 940
Kompetensutvecklingsmedel	2 090	1 953
Upplupna räntor (statliga)	0	0
Övriga upplupna kostnader	2 835	2 630
Övriga förutbetalda intäkter	7 364	6 111
Summa	89 633	75 964

I posten oförbrukade bidrag består saldot av 90 bidragsfinansierade projekt. Ca 55 % av bidraget är förskottsinsbetalning för ett EU och tre KKS finansierade projekt. 2016 bestod posten av 83 bidragsfinansierade projekt.

Beräknad förbrukning av oförbrukade bidrag (statliga)

- inom tre månader	922	1 399
- mer än tre månader till ett år	2 765	4 197
- mer än ett år till tre år	0	0
- mer än tre år	0	0

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet

(enligt bilaga 4, regleringsbrev)

Intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)

Verksamhet	Över-/underskott tom år 2015	Över-/underskott år 2016	Intäkter år 2017	Kostnader år 2017	Över-/underskott år 2017	Ack över-/underskott utgående år 2017
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Beställd utbildning	86	0	0	0	0	86
Yrkehögskola, KY m.m.	0	0	0	0	0	0
Uppdragsutbildning	- 944	179	7 660	-7 347	313	-452 ⁵
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	591	-179	4 686	-4 667	19	431
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summering	-267	0	12 346	-12 014	332	65
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	-31	-52	1 764	-1 818	-54	-137 ⁶
Övrigt	0	0	325	-325	0	0
Summering	-31	-52	2 089	-2 143	-54	-137
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	266	142	721	-761	-40	368
Upplåtande av bostadslägenhet -utbytesprogram och gästforskare	0	0	0	0	0	0
Upplåtande av bostadslägenhet -regeringsbeslut (U2010/4277/UH)	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summering	266	142	721	-761	-40	368

Kommentar: Under Forskning eller utbildning på forskarnivå har vi lagt till en post för övrigt. Detta beroende på att ett i huvudsak bidragsfinansierat projekt haft en avgiftsintäkt från en finansjär.

⁵ Det ackumulerade underskottet för uppdragsutbildning om 452 tkr kommer successivt att minska ner till noll de kommande åren.

⁶ Det ackumulerade underskottet för uppdragsforskning om 137 tkr kommer successivt att minska till ett nollresultat de kommande åren.

Redovisning av takbelopp

(enligt bilaga 3, regleringsbrev)

Tabell 1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2017-01-01 – 2017-12-31

Enligt bilaga 2 Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m. Summa utfall total ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall Total Ersättning
Humaniora	101	62	3 150	1 272	4 422
Juridik	68	50	2 112	1 024	3 136
Samhällsvetenskap	485	460	15 196	9 378	24 574
Naturvetenskap	536	412	28 599	18 552	47 151
Teknik	1 361	1 079	72 675	48 556	121 231
Vård	522	487	29 630	23 949	53 579
Medicin	195	189	12 344	14 618	26 962
Undervisning	22	27	832	1 070	1 902
VFU	11	12	615	652	1 267
Övrigt	0	0	0	0	0
Design	46	44	7 024	4 016	11 040
Musik	10	10	1 305	825	2 130
Summa	3 357	2 832	173 482	123 912	297 394

Takbelopp (tkr) 296 793. Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med 601 tkr.

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 46 inom **design**. Högst får 50 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 23 inom **musik**. Högst får tio avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Redovisning av takbelopp (fortsättning)

(Enligt bilaga 3, regleringsbrev)

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

<i>A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)</i>	
Årets takbelopp (tkr)	296 793
+ Ev ingående anslagssparande (tkr)	5 366
Summa (A)	302 159
<i>B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	107
Utfall total ersättning enligt tabell 1	297 394
+ Ev utnyttjande av tidigare överproduktion	0
Summa (B)	297 501
Summa (A - B)¹	4 658

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparande nedan.

Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

<i>Tabell. Anslagssparande</i>	
Totalt utgående anslagssparande (A – B)	4 658
- Ev anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	0
Utgående anslagssparande	4 658

<i>Tabell. Överproduktion</i>	
Totalt utgående överproduktion	
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	

² Den del av anslagssparandet respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Väsentliga uppgifter¹ (enligt bilaga 6, regleringsbrev 2017)

	2017	2016	2015	2014	2013
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ²	3 357	3 656	3 977	4 080	4 066
Kostnad per helårsstudent	95 075	91 261	86 134	76 421	74 707
Totalt antal helårsprestationer ²	2 832	2 981	3 216	3 101	3 186
Kostnad per helårsprestation	112 832	111 903	106 772	100 637	95 253
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ³	47	40	53	40	24
Totalt antal nyantagna doktorander	17	16	11	5	8
- andel kvinnor	47 %	31 %	18 %	20 %	50 %
- andel män	53 %	69 %	82 %	80 %	50 %
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	76	72	68	72	70
- andel kvinnor	38 %	35 %	38 %	44 %	44 %
- andel män	62 %	65 %	62 %	56 %	56 %
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb)	32	24*	21	23*	27
-andel kvinnor	34 %	29 %*	-	-	-
-andel män	66 %	71 %*	-	-	-
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb)	-	-	-	-	-
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	1,1	3,5	2,5	6,0	3,2
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	7,5	7	7,8	6,2	6,7
Totalt antal doktorsexamina	5	9	5	12	8
-andel kvinnor	20 %	22 %	40 %	50 %	38 %
-andel män	80 %	78 %	60 %	50 %	62 %
Totalt antal licentiatexamina	2	4	2	2	6
-andel kvinnor	50 %	50 %	100 %	-	-
-andel män	50 %	50 %	-	100 %	-
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	262	280	252	241	200
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation	536 589	448 550	424 079	417 543	399 805

Personal	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt antal årsarbetskrafter	458	454	445	446	418
Medeltal anställda	540	538	526	509	480
Totalt antal lärare (årsarb)	270	276	258	262	235
- andel kvinnor	43 %	41 %	40 %	41 %	40 %
- andel män	57 %	59 %	60 %	59 %	60 %
Antal disputerade lärare (årsarb)	177	188	173	175	151
- andel kvinnor	43 %	40 %	39 %	41 %	38 %
- Andel män	57 %	60 %	61 %	59 %	62 %
Antal professorer (årsarb)	25	24	25	21	21
- andel kvinnor	37 %	34 %	32 %	25 %	30 %
- andel män	63 %	66 %	68 %	75 %	70 %
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	459	460	466	451	437
- andel anslag	92 %	92 %	92 %	91 %	92 %
- andel externa intäkter	8 %	8 %	8 %	9 %	8 %
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	138	127	112	100	98
- andel anslag	34 %	37 %	37 %	41 %	41 %
- andel externa intäkter	66 %	63 %	63 %	59 %	59 %
Kostnader totalt (mnkr)	474	463	454	431	407
- andel personal	72 %	71 %	70 %	68 %	68 %
- andel lokaler	12 %	12 %	13 %	14 %	15 %
Lokalkostnader ⁴ per kvm (kr)	1 705	1 730	1 649	1 648	1 683
- andel av justerade totala kostnader (%)	13 %	14 %	14 %	14 %	16 %
Balansomslutning (mnkr)	275	300	269	244	216
- varav oförbrukade bidrag	51	42	31	39	33
- varav årets kapitalförändring	-15	-3	12	19	30
- varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring) ⁵	114	129	133	105	86

¹ All individbaserad statistik ska redovisas för det totala antalet samt uppdelat på kön om det inte finns särskilda skäl som talar mot detta.

² Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning

³ Exkl. beställd utbildning

⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna (REK2014:1, Dnr 14/069).

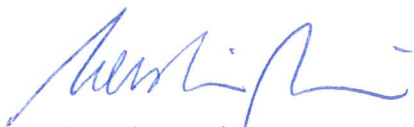
⁵ För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat

*Uppgifterna är rättade i årsredovisningen 2017

Underskrifter

Högskolans styrelse har vid sitt sammanträde 2018-02-09 beslutat att fastställa årsredovisningen för Högskolan i Skövde 2017.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Kerstin Norén

Ordförande

Lars Niklasson

Rektor

Erik Bergström

Göran Ejbyfeldt

Tommy Borovac

Per Fagrell

Per Fagrell

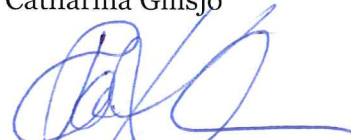
Pia Falk

Catharina Gillsjö

Niklas Gustafsson

Pia Kronqvist

Ann Lantz

Mattias Lindblad

Svante Lifvergren

Niclas Norrström

Anna Syberfeldt

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

POSTADRESS

Högskolan i Skövde
Box 408, 541 28 Skövde

BESÖKSADRESS

Högskolevägen

TELEFON

0500-44 80 00

FAX

0500-41 63 25

INTERNET

www.his.se
